

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Декан факультету психології
Національного педагогічного
університету імені М.П. Драгоманова

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

Психологія

(назва навчальної дисципліни)

освітнього рівня **бакалавр**
(назва освітнього рівня)

галузі знань **01 Освіта / Педагогіка**
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності **015 Професійна освіта**
(код і назва спеціальності)

спеціалізації **Туризм**
освітньої програми **Професійна освіта. Туризм**

Шифр дисципліни ПП1.01

Київ – 2021

Розробник програми: Кравчук Світлана Леонтіївна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри політичної психології та міжнародних відносин

Затверджено на засіданні кафедри політичної психології та міжнародних відносин

9 вересня 2021 року, протокол № 2

Завідувач кафедри

(підпис)

Андрущенко Т. В.
(прізвище, ініціали)

I. Опис дисципліни

Шифр дисципліни ПП1.01

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Кількість кредитів - 9		Метод проблемного викладання з використанням сучасних універсальних та спеціалізованих інформаційних систем, з використанням елементів пояснювальноїлюстраційного та частковопошукового (евристичного) методів; метод навчальної дискусії; методи аналізу інформації, дослідницький метод.
Спеціальність 015 Професійна освіта (Туризм)	Загальна кількість годин –		
	<i>Денна</i> 270 год	<i>Заочна</i> -	
Освітній рівень: бакалавр	Лекції: 52 год -		
	Семінарські (практичні) заняття:		
Статус дисципліни Нормативна	<i>Сем. 8 год</i> <i>Пр. 42 год</i>	-	Форми поточного контролю: усне опитування під час аудиторних занять; обговорення семінарських питань та практичних завдань, тестові завдання; термінологічний диктант; підготовка доповідей та презентаційного проекту за темою заняття; реферати, конспектування першоджерел; оперативний контроль під час викладу лекційного матеріалу; бліцконтроль; виконання творчих завдань.
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом – 1-й та 2-й	-	-	
Семестри: 1-й, 2-й та 3-й	Індивідуальна робота: -		
	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: у 1-му семестрі - 2 год.; у 2-му семестрі – 2 год.; у 3-му семестрі – 2 год. - самостійна робота: 8 год.	168 год	-	Форма підсумкового контролю: екзамен (3-й семестр).
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - українська	102/168	-	

Предмет вивчення навчальної дисципліни: основні поняття та категорії психологічної науки, історія їх розвитку; актуальні напрямки сучасних досліджень;

виникнення, функціонування і структура психічного відображення в процесах діяльності особистості; закономірності перебігу окремих психічних явищ (процесів, станів і властивостей) та їх взаємозв'язок у процесі психічного розвитку особистості в онтогенезі; психологічні закономірності трудового процесу.

Міждисциплінарні зв'язки: філософія, антропологія, диференціальна психологія, психофізіологія (ВНД), генетична психологія, психологія розвитку та вікова психологія, педагогічна психологія, соціальна психологія, експериментальна психологія, психодіагностика, психологія праці, математична статистика.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія» є оволодіння студентами категоріальним апаратом загальної, вікової, педагогічної, соціальної, експериментальної психології та психології праці; розкриття закономірностей функціонування психічних процесів; засвоєння знань з психолого-педагогічного забезпечення навчального процесу; формування розуміння основних психологічних закономірностей розвитку особистості в онтогенезі; ознайомлення з психологічними закономірностями трудового процесу, а також сприяння формуванню вмінь та навичок, необхідних як у професійній діяльності, так і у повсякденному житті людини.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Психологія» є формування у студентів уявлення про функціонування психіки та свідомості, їх функцій і структури; аналіз психічних процесів, проблем та закономірностей психічної діяльності особистості на різних вікових етапах; визначення співвідношення навчання і розвитку особистості; ознайомлення з професією, як системою соціальних відносин та визначення місця особистості в ній; аналіз психологічних аспектів мотивації особистості в трудовій діяльності; розкриття змісту професійної орієнтації та переорієнтації особистості, вибору професії, побудови кар'єри; сприяння професійному самовизначенню та професійної самоідентичності студентів; визначення власних психологічних особливостей; регуляція пізнавальних та емоційно-вольових процесів особистості; особистісне зростання.

II. Основні результати навчання і компетентності, які вони формують:

Результати навчання	Компетентності
---------------------	----------------

<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - передумови виникнення, історію розвитку та сучасний стан психології як науки; - етапи становлення та специфіку загальної, вікової і педагогічної психології та психології праці, як окремих наук; - особливості застосування методів загальної, вікової та педагогічної психології, психології праці, соціальної та експериментальної психології; - завдання і методи психологічних досліджень; - психічні процеси, психічні стани та психічні властивості особистості 	<p>ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК08. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.</p> <p>ФК3. Здатність керувати навчальними / розвивальними проєктами.</p>
---	--

<p>(спрямованість, темперамент, характер, здібності);</p> <ul style="list-style-type: none"> - рушійні сили психічного розвитку особистості; - характеристику понять «індивід», «особистість», «індивідуальність», «діяльність», «потреба», «мотивація», «здібності», «креативність», «інтелект», «самоактуалізація», «самореалізація». - специфіку загальної, соціальної, вікової, педагогічної психології, психології розвитку, психології праці; - принципи, закономірності та критерії психічного розвитку особистості на різних вікових етапах; - навчальні та виховні засоби впливу на особистість в сім'ї, дошкільних навчальних закладах, школі, вищих навчальних закладах; - психологічні особливості дітей різного віку; - основні закономірності міжособистісного спілкування і взаємопізнання людини людиною; - параметричні показники аналізу групових процесів, групову динаміку; - актуальні психологічні проблеми особистості та суспільства; - основи професіографічного аналізу різних видів трудової діяльності; - особливості організації трудового процесу (баланс між працею та відпочинком, раціоналізація трудового процесу, мотиваційні компоненти, стилі керівництва та лідерства, стратегії прийняття рішення). 	<p>ФК4. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.</p> <p>ФК6. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.</p> <p>ФК10. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.</p> <p>ФК12. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.</p>
--	---

Вміти: визначати основні завдання психології у розбудові сучасного українського суспільства;

- використовувати психологічні методи вивчення особистості та колективу; - аналізувати психічні процеси, стани та

<p>властивості особистості;</p> <ul style="list-style-type: none">- розкривати зміст основних психологічних понять, давати їх визначення;- використовувати теорії особистості для аналізу її психологічної структури та психологічних особливостей;- проводити психологічне вивчення дитини, дорослої людини і складати психолого-педагогічну характеристику на неї;- проводити аналіз процесу міжособистісної взаємодії;- володіти методами соціальнопсихологічного аналізу конфліктів;- аналізувати динаміку психічного розвитку особистості в онтогенезі;- застосовувати знання загальної, вікової, педагогічної психології та психології праці в повсякденному житті і при здійсненні професійної діяльності;- визначати (діагностувати) характеристики та особливості прояву різних психічних процесів, станів і властивостей особистості, залежно від ситуації та обставин;- розрізняти індивідуально – психологічні якості та властивості, а також характеристики людської особистості, з метою найефективнішої взаємодії в різних видах діяльності;- діагностувати професійні здібності особистості;- діагностувати симптоми емоційного/професійного вигорання;- діагностувати симптоми стресу;	
--	--

- діагностувати стилі керівництва та лідерства;- приймати індивідуальні та групові рішення;- розвивати здібності, інтелект та креативність особистості.	

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 9 кредитів ЄКТС 270 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	Практичні	Семинарські	СРС	Аудиторні	Лекції	Семинарські (семинарські)	Практичні	СРС
	Змістовий модуль I. Загальна психологія	34	18	14	2	57	-	-	-	-	-
1	Тема 1.1. Вступ до загальної психології.	4	2	2	-	7	-	-	-	-	-
2	Тема 1.2. Методи дослідження у загальній психології.	2	2	-	-	9	-	-	-	-	-
3	Тема 1.3. Поява та розвиток психіки та свідомості.	4	2	2	-	6	-	-	-	-	-
4	Тема 1.4. Психічні процеси. Відчуття.	4	2	2	-	6	-	-	-	-	-
5	Тема 1.5. Сприймання. Пам'ять.	4	2	2	-	6	-	-	-	-	-
6	Тема 1.6. Мислення. Увага.	4	2	2	-	6	-	-	-	-	-
7	Тема 1.7. Уява. Емоції та воля.	4	2	2	-	6	-	-	-	-	-
8	Тема 1.8. Особистість.	4	2	-	2	6	-	-	-	-	-
9	Тема 1.9. Темперамент. Характер. Здібності. Креативність.	4	2	2		5	-	-	-	-	-
Види контролю	Контроль на аудиторних заняттях										
	Контроль самостійної роботи										
	Модульна контрольна робота										
	Змістовий модуль II. Вікова та педагогічна психологія	34	18	14	2	57	-	-	-	-	-
10	Тема 2.1. Вікова та педагогічна психологія як наука.	4	2	2	-	5	-	-	-	-	-
11	Тема 2.2. Характеристика психіки в онтогенезі.	4	2	2	-	6	-	-	-	-	-
12	Тема 2.3. Психічний	4	2	2	-	5	-	-	-	-	-

	<i>розвиток новонародженого та немовляти.</i>											
13	<i>Тема 2.4. Розвиток дитини в ранньому віці.</i>	4	2	2	-	5	-	-	-	-	-	-
14	<i>Тема 2.5. Дошкільний вік.</i>	4	2	2	-	6	-	-	-	-	-	-
15	<i>Тема 2.6. Психічний розвиток дитини молодшого шкільного віку.</i>	4	2	2	-	6	-	-	-	-	-	-
16	<i>Тема 2.7. Психологія підліткового віку.</i>	4	2	2	-	6	-	-	-	-	-	-
17	<i>Тема 2.8. Психологія юнацького віку.</i>	2	2	-	-	9	-	-	-	-	-	-
18	<i>Тема 2.9. Психологія дорослої людини.</i>	4	2	-	2	9	-	-	-	-	-	-
Види контролю	Контроль на аудиторних заняттях											
	Контроль самостійної роботи											
	Модульна контрольна робота											
	Змістовий модуль III. Психологія праці	34	16	14	4	54	-	-	-	-	-	-
19	<i>Тема 3.1. Вступ до психології праці.</i>	4	2	2	-	7	-	-	-	-	-	-
20	<i>Тема 3.2. Особистість в трудовому процесі.</i>	2	-	2	-	8	-	-	-	-	-	-
21	<i>Тема 3.3. Професійні кризи.</i>	4	2	2	-	5	-	-	-	-	-	-
22	<i>Тема 3.4. Вплив біоритмів на працездатність особистості.</i>	6	2	2	2	5	-	-	-	-	-	-
23	<i>Тема 3.5. Мотиваційний процес.</i>	4	2	2	-	6	-	-	-	-	-	-
24	<i>Тема 3.6. Лідер та керівник.</i>	2	2	-	-	9	-	-	-	-	-	-
25	<i>Тема 3.7. Профорієнтація.</i>	4	2	2	-	6						
26	<i>Тема 3.8. Особливості складання професіограми та психограми.</i>	4	2	-	2	4						

27	Тема 3.9. Трудовий процес та його структура.	4	2	2	-	4					
Види контролю	Контроль на аудиторних заняттях										
	Контроль самостійної роботи										
	Модульна контрольна робота										
Підсумк. контроль	ЕКЗАМЕН										
Всього годин: 270 год.		102	52	42	8	168		-	-	-	-

III. Зміст дисципліни

№ п/п	4.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
	Змістовий модуль I. Загальна психологія	91	18

1	<p>Тема 1.1. Вступ до загальної психології.</p> <p>Становлення, історія розвитку психології. Предмет, об'єкт, завдання, структура. Предмет психології як науки. Структура, завдання та стан сучасної психології. Структура психологічних явищ. Значення психологічних знань. Місце психології в системі наук. Диференціація психології на окремі наукові галузі. Основні етапи історії загальної психології; школи, концепції, напрями у психології. Історія психологічної думки в Україні. Природа психічного з точки зору категорії відображення.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с. 2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с. 3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с. 4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практиcum. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с. 5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с. 6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с. 7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Экспериментальная психология. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с. 8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с. 10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с. 11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасека О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасека. – К.: Центр 	11	2
	<p>навчальної літератури, 2019. – 296 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: ПраймЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 		

2	<p>Тема 1.2. Методи дослідження у загальній психології.</p> <p>Принципи, методи дослідження. Рівні дослідження у психології. Основні етапи психологічного дослідження. Специфіка наукового дослідження у психології та проблема якості соціально-психологічної інформації: репрезентативність, надійність, валідність, стійкість і точність. Характеристика конкретних методик психологічного дослідження: організаційні; інтерпретаційні; методи обробки даних; емпіричні методи.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с. 2. Дружинин В. Н. Экспериментальная психология / В. Н. Дружинин. – СПб.: Питер, М.: ИП РАН, 2012. – 285 с. 3. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с. 4. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с. 5. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с. 6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология / Т. В. Корнилова. – М.: Аспект Пресс, 2014. – 326 с. 7. Кравчук С. Л. Экспериментальная психология: теория і практика психологічного експерименту: підручник / С. Л. Кравчук. – К.: «Київський університет», 2008. – 286 с. 8. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Экспериментальная психология. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с. 9. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 10. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с. 11. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с. 12. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с. 13. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: ПраймЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 	11	2
---	--	----	---

3	<p>Тема 1.3. Поява та розвиток психіки та свідомості.</p> <p>Проблеми антропогенезу та розвиток форм відображення у живій і неживій природі. Розвиток психіки у філогенезі: стадії та рівні розвитку форм психічного відображення за О. М. Леонтьєвим і К. Е. Фабрі. Сутність відмінностей психіки людей від психіки тварин. Психіка і свідомість. Суспільно-історичний характер свідомості. Розвиток свідомості та її структура. Свідоме і несвідоме в психічній діяльності людини.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с. 2. Дружинин В. Н. Экспериментальная психология / В. Н. Дружинин. – СПб.: Питер, М.: ИП РАН, 2012. – 285 с. 3. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с. 4. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с. 5. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с. 6. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підручник / С. Л. Кравчук. – К.: «Київський університет», 2008. – 286 с. 7. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 8. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с. 9. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с. 10. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с. 11. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: ПраймЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 	10	2
---	--	----	---

4	<p>Тема 1.4. Психічні процеси. Відчуття.</p> <p>Загальне поняття про психічні процеси. Емпіричні ознаки психічних процесів. Пізнавальні психічні процеси. Поняття про відчуття: відчуття як первинна форма орієнтування організму в довкіллі. Фізіологічна основа відчуттів. Адекватні і неадекватні подразники. Класифікація та види відчуттів. Загальні закономірності відчуттів. Властивості відчуттів. Розвиток відчуттів. Відчуття у дітей та дорослих людей.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с. 2. Дружинин В. Н. Экспериментальная психология / В. Н. Дружинин. – СПб.: Питер, М.: ИП РАН, 2012. – 285 с. 3. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с. 4. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с. 5. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. –352 	10	2
---	---	----	---

	<p>с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология / Т. В. Корнилова. – М.: Аспект Пресс, 2014. – 326 с. 7. Кравчук С. Л. Экспериментальная психология: теория и практика психологического эксперимента: учебник / С. Л. Кравчук. – К.: «Київський університет», 2008. – 286 с. 8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с. 10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с. 11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. –296 с. 12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: ПраймЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 13. Шиффман Х. Ощущение и восприятие / Х. Шиффман. – Санкт-Петербург: Питер, 2003. – 928 с. 		
--	--	--	--

5	<p>Тема 1.5. Сприймання. Пам'ять.</p> <p>Поняття про сприймання. Природа сприймання. Взаємозв'язки аналізаторів у процесі сприймань. Фізіологічні основи сприймань. Роль моторних компонентів у сприйманні. Сприймання як дія. Загальні властивості та індивідуальні особливості сприймань. Ілюзії, галюцинації та їх причини. Класифікація і види сприймань. Мимовільне та довільне сприймання. Спостереження як форма довільного сприймання. Сприймання удітей та дорослих людей.</p> <p>Поняття про пам'ять. Природа пам'яті: теорії і закони пам'яті. Класифікація і види пам'яті. Процеси і закономірності пам'яті. Відтворення. Збереження і забування. Ремінісценція. Ретроактивне і проактивне гальмування. Закон забування Г. Еббінгауза. Індивідуальні особливості і типи пам'яті. Методи розвитку пам'яті. Пам'ять у дітей та дорослих людей.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с. 2. Дружинин В. Н. Экспериментальная психология / В. Н. Дружинин. – СПб.: Питер, М.: ИП РАН, 2012. – 285 с. 3. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с. 4. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с. 5. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с. 6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология / Т. В. Корнилова. – М.: Аспект Пресс, 2014. – 326 с. 7. Кравчук С. Л. Экспериментальная психология: теория і практика психологического эксперимента: підручник / С. Л. Кравчук. – К.: «Київський університет», 2008. – 286 с. 8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: 	10	2
	<p>Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с. 11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с. 12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: ПраймЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 13. Шиффман Х. Ощущение и восприятие / Х. Шиффман. – Санкт-Петербург: Питер, 2003. – 928 с. 		

6	<p>Тема 1.6. Мислення. Увага.</p> <p>Поняття про мислення. Зв'язок мислення з мовою, мовленням та чуттєвим пізнанням людини. Теорії мислення, його фізіологічна основа. Функціональноопераційна сторона мислення. Мислительні дії і операції. Логічні форми мислення як продукти мисленнєвого процесу. Мислення, як діяльність. Класифікація та види мислення. Індивідуальні відмінності у мисленні людини. Інтелект, його види. Методи розвитку інтелекту. Мислення та інтелект у дітей та дорослих людей.</p> <p>Поняття про увагу. Функції уваги. Теорії уваги. Види уваги. Форми уваги. Властивості уваги. Неуважність та відволікання. Основні критерії розвинутої уваги. Методи розвитку уваги. Увага у дітей та дорослих людей.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с. 2. Дружинин В. Н. Экспериментальная психология / В. Н. Дружинин. – СПб.: Питер, М.: ИП РАН, 2012. – 285 с. 3. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с. 4. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с. 5. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с. 6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология / Т. В. Корнилова. – М.: Аспект Пресс, 2014. – 326 с. 7. Кравчук С. Л. Экспериментальная психология: теория и практика психологического эксперимента: підручник / С. Л. Кравчук. – К.: «Київський університет», 2008. – 286 с. 8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с. 10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с. 11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с. 12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: ПраймЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 	10	2
---	---	----	---

7	<p>Тема 1.7. Уява. Емоції та воля.</p> <p>Поняття про уяву як вищий пізнавальний процес. Фізіологічна основа уяви. Процеси, основні прийоми створення образів уяви. Класифікація та види уяви. Мрія, фантазія, сновидіння, галюцинація. Функції уяви. Індивідуальні особливості уяви. Методи розвитку уяви. Уява у дітей та дорослих людей.</p> <p>Поняття про емоції і почуття. Функції емоцій і почуттів. Психологічні теорії емоцій. Види емоцій. Види почуттів. Форми переживання емоцій і почуттів. Емоційні стани. Емоції та почуття у дітей та дорослих людей.</p> <p>Поняття про волю. Ознаки вольової поведінки. Функції волі. Теорії волі. Природа волі. Воля як вища психічна функція. Вольова регуляція поведінки. Локус контролю. Критерії вольової поведінки. Вольові дії. Вольовий акт. Структура складної вольової дії. Потяг, бажання, хотіння як форми прояву волі. Класифікація вольових якостей особистості. Методи розвитку вольових якостей особистості. Воля у дітей та дорослих людей.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с. 2. Дружинин В. Н. Экспериментальная психология / В. Н. Дружинин. – СПб.: Питер, М.: ИП РАН, 2012. – 285 с. 3. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с. 4. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с. 5. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с. 6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология / Т. В. Корнилова. – М.: Аспект Пресс, 2014. – 326 с. 7. Кравчук С. Л. Экспериментальная психология: теория и практика психологического эксперимента: підручник / С. Л. Кравчук. – К.: «Київський університет», 2008. – 286 с. 8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с. 10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с. 11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с. 12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: ПраймЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 	10	2
---	---	----	---

8	<p>Тема 1.8. Особистість.</p> <p>Поняття особистості в психології. Людина, індивід, особистість, індивідуальність. Особистість як об'єкт і суб'єкт соціальної взаємодії. Теорії особистості. Структура особистості. Самосвідомість та "Я-концепція". Особистісне зростання. Соціально-психологічні чинники формування особистості. Стадії розвитку особистості.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p>	10	2
---	--	----	---

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с. 2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с. 3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с. 4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с. 5. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология / Т. В. Корнилова. – М.: Аспект Пресс, 2014. – 326 с. 6. Кравчук С. Л. Экспериментальная психология: теория і практика психологического эксперимента: підручник / С. Л. Кравчук. – К.: «Київський університет», 2008. – 286 с. 7. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 8. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с. 9. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с. 10. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с. 11. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: ПраймЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 12. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с. 		
--	---	--	--

9	<p>Тема 1.9. Темперамент. Характер. Здібності. Креативність.</p> <p>Поняття про темперамент. Істрія розвитку вчення про темперамент. Фізіологічна основа темпераменту. Психологічна характеристика та властивості типів темпераменту: холерик, сангвінік, флегматик, меланхолік. Прояви темпераменту у дітей та дорослих людей.</p> <p>Поняття про характер. Природні та соціальні передумови формування характеру. Структура характеру. Провідні риси характеру. Акцентуації характеру. Я-концепція особистості. Позитивна та негативна Я-концепція особистості. Формування Я-концепції особистості. Самооцінка особистості, її види. Формування самооцінки особистості. Спрямованість особистості.</p> <p>Здібності особистості. Види здібностей. Обдарованість, талант, геніальність. Розвиток здібностей. Обдаровані діти. Креативність. Соціальнопсихологічні чинники креативності. Розвиток креативності.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с. 2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с. 3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с. 4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с. 5. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология / Т. В. Корнилова. – М.: Аспект Пресс, 2014. – 326 с. 	9	2
	<ol style="list-style-type: none"> 6. Кравчук С. Л. Экспериментальная психология: теория і практика психологического эксперимента: підручник / С. Л. Кравчук. – К.: «Київський університет», 2008. – 286 с. 7. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 8. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с. 9. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с. 10. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с. 11. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: ПраймЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 12. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с. 		

	Змістовий модуль II. Вікова та педагогічна психологія	91	18
10	<p>Тема 2.1. Вікова та педагогічна психологія як наука.</p> <p>Предмет та завдання вікової психології. Галузі вікової психології. Історія виникнення і розвитку вікової психології як науки. Методи вікової психології. Принципи педагогічної психології. Проблеми і завдання педагогічної психології. Зв'язок педагогічної психології з іншими науками. Методи педагогічної психології.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с. 2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с. 3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с. 4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с. 5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с. 6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с. 7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с. 8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с. 9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с. 10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с. 11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с. 12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с. 13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с. 	9	2
	<p>человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с. 12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с. 13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с. 		

11	<p>Тема 2.2. Характеристика психіки в онтогенезі.</p> <p>Специфіка та показники психічного розвитку особистості. Основні закономірності психічного розвитку людини: нерівномірність, дискретність, інтеграція психіки, пластичність і можливість компенсації. Активність особистості, як чинник психічного розвитку. Біологічні та соціальні чинники психічного розвитку. Проблема руйнівних сил психічного розвитку. Навчання, виховання і розвиток: взаємозв'язок та взаємовплив. Психічний розвиток та діяльність.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с. 2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с. 3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с. 4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с. 5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с. 6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с. 7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с. 8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с. 9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психологосоциальный институт, 2005. – 218 с. 10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с. 11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с. 12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с. 13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с. 	10	2
----	--	----	---

12	<p>Тема 2.3. Психічний розвиток новонародженого та немовляти. Пренатальний та постнатальний період розвитку. Криза новонародженості. Головні новоутворення новонародженого. Загальна характеристика анатомофізіологічного розвитку новонародженого. Соціальна ситуація розвитку новонародженого. Провідна діяльність новонародженого. Головні новоутворення. Головна суперечність віку. Криза першого року життя.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с. 2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с. 3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с. 4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с. 5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с. 6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с. 7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К.: Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с. 8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с. 9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психологосоциальный институт, 2005. – 218 с. 10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с. 11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с. 12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с. 13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с. 	9	2
----	--	---	---

13	<p>Тема 2.4. Розвиток дитини в ранньому віці. Соціальна ситуація розвитку в ранньому віці. Психологічне усвідомлення себе. Продуктивна і репродуктивна діяльність. Розвиток предметної діяльності. Оволодіння мовою. Формування особистості дитини раннього віку. Особливості розвитку психічних пізнавальних процесів. Головні новоутворення: наочно дійове мислення, мовне спілкування, комплекс «Я-сам». Психологічні особливості кризи 3-х років.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с. 2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с. 3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. 	9	2
----	--	---	---

	<p>Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с. 5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с. 6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с. 7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К.: Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с. 8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с. 9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с. 10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с. 11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с. 12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с. 13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с. 		
--	--	--	--

14	<p>Тема 2.5. Дошкільний вік.</p> <p>Загальна характеристика анатомо-фізіологічних особливостей дошкільника. Соціальна ситуація розвитку в дошкільному віці. Сюжетно-рольова гра як провідна діяльність. Особливості спілкування дошкільника. Розвиток особистості дошкільника. Формування оцінки поведінки інших людей. Здатність підпорядковувати бажання свідомим намірам. Моральні мотиви поведінки. Усвідомлення свого соціального «Я», своєї приналежності до дитячого колективу. Потреба в соціальній відповідності. Новоутворення дошкільного віку: узагальнення своїх переживань, самооцінка, статева ідентичність, децентрація мислення.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с. 2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с. 3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с. 4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с. 5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с. 6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с. 7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. 	10	2
	<p>Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с. 9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с. 10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с. 11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с. 12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с. 13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с. 		

15	<p>Тема 2.6. Психічний розвиток дитини молодшого шкільного віку.</p> <p>Готовність дитини до навчання. Анатомо-фізіологічні особливості молодших школярів. Вчитель і шестирічна дитина. Соціальна ситуація розвитку. Працездатність молодших школярів. Проблеми психологічної адаптації до умов шкільного життя. Навчання як провідний вид діяльності школяра. Особливості взаємодії «вчитель - учень», «учень - учень». Розвиток пізнавальних процесів та емоційно-вольової сфери. Формування особистості дитини молодшого шкільного віку. Криза 7 років.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с. 2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с. 3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с. 4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с. 5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с. 6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с. 7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с. 8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с. 9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с. 10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с. 11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с. 	10	2
	<ol style="list-style-type: none"> 12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с. 13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с. 		

16	<p>Тема 2.7. Психологія підліткового віку.</p> <p>Загальна характеристика підліткового віку. Розвиток вищих психічних функцій у підлітковому віці. Особливості взаємин і спілкування підлітків з дорослими та однолітками. Соціальна ситуація особистісного зростання сучасного підлітка. Криза підліткового віку. Моральний розвиток підлітка та його ціннісні уявлення. Становлення самосвідомості підлітка.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с. 2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с. 3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с. 4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с. 5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с. 6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с. 7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с. 8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с. 9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с. 10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с. 11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с. 12. Сергеєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергеєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с. 13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с. 	10	2
----	--	----	---

17	<p>Тема 2.8. Психологія юнацького віку.</p> <p>Загальна характеристика юнацького віку. Соціальна характеристика розвитку юнацтва. Криза юнацького віку та особливості його перебігу. Проблема провідної діяльності в юнацькому віці. Характеристика пізнавальної сфери та розвиток вищих психічних функцій в юнацькому віці. Особливості розвитку особистості у ранньому юнацькому віці. Проблема сенсу життя в ранньому юнацькому віці. Формування концепції індивідуального сенсу життя та духовна самосвідомість особистості.</p>	11	2
----	--	----	---

	<p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с. 2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с. 3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с. 4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с. 5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с. 6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с. 7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с. 8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с. 9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с. 10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с. 11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с. 12. Сергеєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергеєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с. 13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с. 		
--	---	--	--

18	<p>Тема 2.9. Психологія дорослої людини.</p> <p>Анатомо-фізіологічні особливості періоду дорослості. Розвиток психічних процесів в період дорослості. Психосоціальний розвиток дорослих. Кризи віку дорослості. Історія психології учіння. Види учіння та структура учбової діяльності учнів. Процес засвоєння як зміст учбової діяльності учнів. Особливості оволодіння учнями учбовою діяльністю. Вміння самостійно вчитися.</p> <p>Неуспішність, її причини та запобігання.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с. 2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с. 3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с. 4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с. 5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с. 6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с. 	13	2
	<ol style="list-style-type: none"> 7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с. 8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с. 9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с. 10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с. 11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с. 12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с. 13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с. 	88	16
	Змістовий модуль III. Психологія праці		

19	<p>Тема 3.1. Вступ до психології праці.</p> <p>Психологія праці як галузь психології. Предмет, завдання психології праці. Взаємозв'язок психології праці з іншими науками, галузями психології. Методи психології праці. Психологічна характеристика методів опису, аналізу та оцінювання діяльності: предметно-функціональних, оперативно-логічних, графічних, психофізіологічних, психологічних.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с. 2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с. 3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с. 4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с. 5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с. 6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с. 7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с. 8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної 	11	2
	<p>літератури, 2012. – 504 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с. 10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с. 		

20	<p>Тема 3.2. Особистість в трудовому процесі.</p> <p>Фактори, що впливають на якість праці. Працездатність як внутрішній фактор, що впливає на якість праці. Прямі та опосередковані показники працездатності. Фази працездатності. Характеристика психічних станів особистості в процесі трудової діяльності. Поняття про функціональний стани особистості. Фактори, що впливають на функціональний стан особистості під час трудової діяльності. Втома як вид несприятливого функціонального стану працівника. Ознаки, види та стани втоми. Стрес як вид несприятливого функціонального стану особистості в трудовій діяльності. Емоційне та професійне вигорання. Соціально-психологічні чинники емоційного/професійного вигорання. Профілактика емоційного/професійного вигорання.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с. 2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с. 3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с. 4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с. 5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с. 6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с. 7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с. 8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с. 9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с. 10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с. 	10	0
21	<p>Тема 3.3. Професійні кризи.</p> <p>Специфіка професійних криз. Основні соціально-психологічні чинники криз професійного становлення особистості. Основні фази криз професійного розвитку. Кризи за Е. Ф. Зеєр. Передкритична фаза. Критична фаза. Посткритична фаза.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p>	9	2

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.		

22	<p>Тема 3.4. Вплив біоритмів на працездатність особистості. Загальна характеристика біоритмів. Добові біоритми. Біоритми і працездатність. Причини порушення біоритмів. «Сови», «Жайворонки», «Голуби». Фізичний, емоційний та інтелектуальний цикли. Сезонні зміни біоритмів. Річний цикл.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с. 2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с. 3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с. 4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с. 5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с. 6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с. 7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с. 	11	2
	<ol style="list-style-type: none"> 8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с. 9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с. 10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с. 		

23	<p>Тема 3.5. Мотиваційний процес.</p> <p>Поняття «потреба» та «мотив» у психології. Аналіз психологічної сутності мотивації. Ієрархія мотивів. Система мотивів, які виконують функцію спонукання, спрямування і регулювання діяльності. Мотиваційна сфера: актуальні мотиви, потенційні мотиви. Три зони мотиваційної сфери. Потреба в самоактуалізації особистості. Самоактуалізація та самореалізація особистості.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с. 2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с. 3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с. 4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с. 5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с. 6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с. 7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с. 8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с. 9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с. 10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с. 	10	2
24	<p>Тема 3.6. Лідер та керівник.</p> <p>Поняття «влада». Типи влади. Засоби влади. Феномен «авторитету». Види авторитетів. Способи формування авторитету. Теорії керівництва. Поняття «стиль керівництва». Стили керівництва за К. Левінім. Стили керівництва за Р. Лайкертом. Чинники вибору керівником стилю керівництва. Специфіка ефективного керівництва.</p> <p>Лідерство та керівництво в управлінській сфері. Відмінність між лідером та керівником. Типи та стилі лідерства. Види лідерів, їх специфіка. Функції лідера та керівника. Специфіка прийняття індивідуальних та групових рішень. Якості</p>	11	2

сучасного лідера. Лідерство як поведінка. Феномен «трансформаційне лідерство». Специфіка розподіленого лідерства. Специфіка емоційного лідерства. Стилі лідерства. Перешкоди на шляху до лідерства.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

25	<p>Тема 3.7. Профорієнтація.</p> <p>Професійна орієнтація як науково-практична система підготовки особистості до свідомого професійного самовизначення. Місце профорієнтації в системі психології праці. Структура профорієнтації, її психологічний аналіз. Професійний відбір як виявлення придатності людини до конкретного виду праці. Професіографія та її використання в профорієнтаційній роботі і професійному навчанні.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с. 2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с. 3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с. 4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с. 5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. 	10	2
	<p>Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с. 7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с. 8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с. 9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с. 10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с. 		

26	<p>Тема 3.8. Особливості складання професіограми та психограми. Класифікація методів. Сутність трудового методу вивчення професійної діяльності. Планування, нормування і контроль праці трудового колективу. Психологічна професіографія. Поняття «професія», «трудова посада», «спеціальність». Професіограма професії та її структура.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с. 2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с. 3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с. 4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с. 5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с. 6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с. 7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с. 8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с. 9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с. 10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с. 	8	2
----	--	---	---

27	<p>Тема 3.9. Трудовий процес та його структура.</p> <p>Трудовий процес та його структура. Об'єкт праці та його основні різновиди. Об'єктивні задачі і суб'єктивно прийняті цілі праці та їх різновиди. Предмет праці. Засоби, знаряддя праці та їх основні різновиди. Характеристика об'єктивних умов праці у різних трудових процесах. Умови праці. Психологічний клімат колективу. Види психологічного клімату. Показники психологічного клімату. Ефективні способи формування психологічного клімату в колективі. Міжособистісні та міжгрупові конфлікти. Види конфліктів в колективі. Ознаки конструктивного та деструктивного конфлікту. Причини конфліктів. Типи конфліктних особистостей. Специфіка конфліктогенів. Методи аналізу конфлікту. Стратегії поведінки в конфлікті. Вирішення конфліктів.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с. 2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с. 3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с. 4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с. 5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с. 6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с. 7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с. 8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с. 9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с. 10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с. 	8	2
----	--	---	---

4. 2. Плани семінарських, практичних занять

Семінарське заняття № 1.

Тема: *Особистість*. План:

1. Поняття особистості в психології.

2. Співвідношення понять «людина», «індивід», «особистість», «індивідуальність».
3. Особистість як об'єкт і суб'єкт соціальної взаємодії.
4. Теорії особистості.
5. Структура особистості.
6. Самосвідомість та «Я-концепція».
7. Особистісне зростання.
8. Соціально-психологічні чинники формування особистості.
9. Стадії розвитку особистості.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергеєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергеєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Семінарське заняття № 2.

Тема: *Психологія дорослої людини.* План:

1. Анатомо-фізіологічні особливості періоду дорослості.
2. Розвиток психічних процесів в період дорослості.
3. Психосоціальний розвиток дорослих.
4. Кризи віку дорослості.
5. Історія психології учіння.
6. Види учіння та структура учбової діяльності учнів.
7. Процес засвоєння як зміст учбової діяльності учнів.
8. Особливості оволодіння учнями учбовою діяльністю.

9. Вміння самостійно вчитися.
10. Неуспішність, її причини та запобігання.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Семінарське заняття № 3.

Тема: Вплив біоритмів на працездатність особистості. План:

1. Загальна характеристика біоритмів.
2. Добові біоритми.
3. Біоритми і працездатність.
4. Причини порушення біоритмів.
5. «Сови», «Жайворонки», «Голуби».
6. Фізичний, емоційний та інтелектуальний цикли.
7. Сезонні зміни біоритмів.
8. Річний цикл.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Семінарське заняття № 4.

Тема: *Особливості складання професіограми та психограми.*

План:

1. Класифікація методів.
2. Сутність трудового методу вивчення професійної діяльності.
3. Планування, нормування і контроль праці трудового колективу.
4. Психологічна професіографія.
5. Поняття «професія», «трудова посада», «спеціальність».
6. Професіограма професії та її структура.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.

7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Беласва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Практичне заняття № 1 до теми 1.1.: Вступ до загальної психології.

Тема 1.1. Вступ до загальної психології.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Структура психологічних явищ
2. Значення психологічних знань. Місце психології в системі наук.
3. Історія психологічної думки в Україні.
4. Природа психічного з точки зору категорії відображення.
5. Специфіка структури, завдань та стан сучасної психології.

- Рекомендовані інформаційні джерела*
1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
 2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с.
 3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
 4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
 5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
 6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
 7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
 8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
 9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
 10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
 11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
 12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.

Практичне заняття № 2 до теми 1.3.: Поява та розвиток психіки та свідомості.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Проблеми антропогенезу та розвиток форм відображення у живій і неживій природі.
2. Розвиток психіки у філогенезі: стадії та рівні розвитку форм психічного відображення за О. М. Леонтьєвим і К. Е. Фабрі.
3. Сутність відмінностей психіки людей від психіки тварин.
4. Психіка і свідомість.
5. Суспільно-історичний характер свідомості.
6. Розвиток свідомості та її структура.
7. Свідоме і несвідоме в психічній діяльності людини.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дугкевич Т. Загальна психологія / Т. Дугкевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Экспериментальная психология. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасека О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасека. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Практичне заняття № 3 до теми: 1.4. Психічні процеси. Відчуття.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Загальне поняття про психічні процеси.
2. Емпіричні ознаки психічних процесів.
3. Пізнавальні психічні процеси.
4. Поняття про відчуття: відчуття як первинна форма орієнтування організму в довкіллі.
5. Фізіологічна основа відчуттів. Адекватні і неадекватні подразники.
6. Класифікація та види відчуттів.

7. Загальні закономірності відчуттів. Властивості відчуттів.
8. Розвиток відчуттів.
9. Відчуття у дітей та дорослих людей.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дугкевич Т. Загальна психологія / Т. Дугкевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Практичне заняття № 4 до теми: 1.5. Сприймання. Пам'ять.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Поняття про сприймання. Природа сприймання.
2. Взаємозв'язки аналізаторів у процесі сприймань.
3. Фізіологічні основи сприймань.
4. Роль моторних компонентів у сприйманні.
5. Сприймання як дія. Загальні властивості та індивідуальні особливості сприймань.
6. Ілюзії, галюцинації та їх причини.
7. Класифікація і види сприймань.
8. Мимовільне та довільне сприймання.
9. Спостереження як форма довільного сприймання.
10. Сприймання у дітей та дорослих людей.
11. Поняття про пам'ять. Природа пам'яті: теорії і закони пам'яті.
12. Класифікація і види пам'яті.
13. Процеси і закономірності пам'яті.
14. Відтворення. Збереження і забування. Ремінісценція.

15. Ретроактивне і проактивне гальмування. Закон забування Г. Еббінгауза.
16. Індивідуальні особливості і типи пам'яті.
17. Методи розвитку пам'яті.
18. Пам'ять у дітей та дорослих людей.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.

Практичне заняття № 5 до теми: 1.6. Мислення. Увага.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Поняття про мислення. Зв'язок мислення з мовою, мовленням та чуттєвим пізнанням людини.
2. Теорії мислення, його фізіологічна основа.
3. Функціонально-операційна сторона мислення.
4. Мислительні дії і операції.
5. Логічні форми мислення як продукти мисленнєвого процесу.
6. Мислення, як діяльність.
7. Класифікація та види мислення.
8. Індивідуальні відмінності у мисленні людини.
9. Інтелект, його види.
10. Методи розвитку інтелекту.
11. Мислення та інтелект у дітей та дорослих людей.
12. Поняття про увагу. Функції уваги.
13. Теорії уваги. Види уваги.
14. Форми уваги. Властивості уваги. Неуважність та відволікання.

15. Основні критерії розвинутої уваги.
16. Методи розвитку уваги.
17. Увага у дітей та дорослих людей.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасека О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасека. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Практичне заняття № 6 до теми: 1.7. Уява. Емоції та воля.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Поняття про уяву як вищий пізнавальний процес. Фізіологічна основа уяви.
2. Процеси, основні прийоми створення образів уяви.
3. Класифікація та види уяви. Мрія, фантазія, сновидіння, галюцинація.
4. Функції уяви. Індивідуальні особливості уяви.
5. Методи розвитку уяви.
6. Уява у дітей та дорослих людей.
7. Поняття про емоції і почуття. Функції емоцій і почуттів.
8. Психологічні теорії емоцій.
9. Види емоцій. Види почуттів.
10. Форми переживання емоцій і почуттів. Емоційні стани.
11. Емоції та почуття у дітей та дорослих людей.
12. Поняття про волю. Ознаки вольової поведінки.
13. Функції волі. Теорії волі. Природа волі.
14. Воля як вища психічна функція. Вольова регуляція поведінки. Локус контролю.

15. Критерії вольової поведінки. Вольові дії. Вольовий акт. Структура складної вольової дії.
16. Потяг, бажання, хотіння як форми прояву волі. Класифікація вольових якостей особистості.
17. Методи розвитку вольових якостей особистості.
18. Воля у дітей та дорослих людей.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дугкевич Т. Загальна психологія / Т. Дугкевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Практичне заняття № 7 до теми: 1.9. Темперамент. Характер. Здібності.

Креативність. Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Поняття про темперамент. Історія розвитку вчення про темперамент.
2. Фізіологічна основа темпераменту.
3. Психологічна характеристика та властивості типів темпераменту: холерик, сангвінік, флегматик, меланхолік.
4. Прояви темпераменту у дітей та дорослих людей.
5. Поняття про характер. Природні та соціальні передумови формування характеру.
6. Структура характеру. Провідні риси характеру.
7. Акцентуації характеру.
8. Я-концепція особистості. Позитивна та негативна Я-концепція особистості. Формування Я-концепція особистості.
9. Самооцінка особистості, її види. Формування самооцінки особистості.

10. Спрямованість особистості.
11. Здібності особистості. Види здібностей.
12. Обдарованість, талант, геніальність. Розвиток здібностей.
13. Обдаровані діти.
14. Креативність. Соціально-психологічні чинники креативності.
15. Розвиток креативності.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Практичне заняття № 8 до теми: 2.1. Вікова та педагогічна психологія як наука. Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Предмет та завдання вікової психології.
2. Галузі вікової психології.
3. Історія виникнення і розвитку вікової психології як науки.
4. Методи вікової психології.
5. Принципи педагогічної психології.
6. Проблеми і завдання педагогічної психології.
7. Зв'язок педагогічної психології з іншими науками.
8. Методи педагогічної психології.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.

2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Практичне заняття № 9 до теми: 2.2. Характеристика психіки в онтогенезі.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Специфіка та показники психічного розвитку особистості.
2. Основні закономірності психічного розвитку людини: нерівномірність, дискретність, інтеграція психіки, пластичність і можливість компенсації.
3. Активність особистості, як чинник психічного розвитку.
4. Біологічні та соціальні чинники психічного розвитку.
5. Проблема рушійних сил психічного розвитку.
6. Навчання, виховання і розвиток: взаємозв'язок та взаємовплив.
7. Психічний розвиток та діяльність.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.

4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Практичне заняття № 10 до теми: 2.3. Психічний розвиток новонародженого та немовляти.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Пренатальний та постнатальний період розвитку.
2. Криза новонародженості. Соціальна ситуація розвитку новонародженого.
3. Головні психологічні новоутворення новонародженого.
4. Загальна характеристика анатомо-фізіологічного розвитку новонародженого.
5. Провідна діяльність новонародженого. Головна суперечність віку. Криза першого року життя.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.

7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Практичне заняття № 11 до теми: 2.4. Розвиток дитини в ранньому віці.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Соціальна ситуація розвитку в ранньому віці.
2. Психологічне усвідомлення себе.
3. Продуктивна і репродуктивна діяльність.
4. Розвиток предметної діяльності.
5. Оволодіння мовою.
6. Формування особистості дитини раннього віку.
7. Особливості розвитку психічних пізнавальних процесів.
8. Головні новоутворення: наочно дійове мислення, мовне спілкування, комплекс «Я-сам».
9. Психологічні особливості кризи 3-х років.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.

8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергеевкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергеевкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Практичне заняття № 12 до теми: 2.5. Дошкільний вік. Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Загальна характеристика анатомо-фізіологічних особливостей дошкільника.
2. Соціальна ситуація розвитку в дошкільному віці.
3. Сюжетно-рольова гра як провідна діяльність.
4. Особливості спілкування дошкільника. Розвиток особистості дошкільника.
5. Формування оцінки поведінки інших людей. Здатність підпорядковувати бажання свідомим намірам.
6. Моральні мотиви поведінки.
7. Усвідомлення свого соціального «Я», своєї приналежності до дитячого колективу.
8. Потреба в соціальній відповідності.
9. Новоутворення дошкільного віку: узагальнення своїх переживань, самооцінка, статеві ідентичність, децентрація мислення.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.

8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергеевкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергеевкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Практичне заняття № 13 до теми: Психічний розвиток дитини молодшого шкільного віку. Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Готовність дитини до навчання.
2. Анатомо-фізіологічні особливості молодших школярів.
3. Вчитель і шестирічна дитина.
4. Соціальна ситуація розвитку.
5. Працевдатність молодших школярів.
6. Проблеми психологічної адаптації до умов шкільного життя. Навчання як провідний вид діяльності школяра. Особливості взаємодії «вчитель - учень», «учень - учень».
7. Розвиток пізнавальних процесів та емоційно-вольової сфери.
8. Формування особистості дитини молодшого шкільного віку. Криза 7 років.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.

10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Практичне заняття № 14 до теми: 2.7. Психологія підліткового віку.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Загальна характеристика підліткового віку.
2. Розвиток вищих психічних функцій у підлітковому віці.
3. Особливості взаємин і спілкування підлітків з дорослими та однолітками.
4. Соціальна ситуація особистісного зростання сучасного підлітка.
5. Криза підліткового віку.
6. Моральний розвиток підлітка та його ціннісні уявлення.
7. Становлення самосвідомості підлітка.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.

13. Шаповаленко І. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / І. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Практичне заняття № 15 до теми: 3.1. Вступ до психології праці.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Психологія праці як галузь психології. Предмет, завдання психології праці. Взаємозв'язок психології праці з іншими науками, галузями психології.
2. Методи психології праці.
3. Психологічна характеристика методів опису, аналізу та оцінювання діяльності: предметно-функціональних, оперативно-логічних, графічних, психофізіологічних, психологічних.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Практичне заняття № 16 до теми: 3.2. Особистість в трудовому процесі.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Фактори, що впливають на якість праці. Працездатність як внутрішній фактор, що впливає на якість праці.
2. Прямі та опосередковані показники працездатності. Фази працездатності.
3. Характеристика психічних станів особистості в процесі трудової діяльності.
4. Поняття про функціональні стани особистості.
5. Фактори, що впливають на функціональний стан особистості під час трудової діяльності.
6. Втома як вид несприятливого функціонального стану працівника. Ознаки, види та стани втоми.

7. Стрес як вид несприятливого функціонального стану особистості в трудовій діяльності.
8. Емоційне та професійне вигорання.
9. Соціально-психологічні чинники емоційного/професійного вигорання. Профілактика емоційного/професійного вигорання.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Практичне заняття № 17 до теми: 3.3. Професійні кризи. Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Специфіка професійних криз.
2. Основні соціально-психологічні чинники криз професійного становлення особистості.
3. Основні фази криз професійного розвитку.
4. Кризи за Е. Ф. Зеєр. Передкритична фаза. Критична фаза. Посткритична фаза.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.

6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Практичне заняття № 18 до теми: 3.4. Вплив біоритмів на працездатність особистості.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Загальна характеристика біоритмів.
2. Добові біоритми.
3. Біоритми і працездатність.
4. Причини порушення біоритмів.
5. Складання психологічних характеристик: «Сови», «Жайворонки», «Голуби».
6. Фізичний, емоційний та інтелектуальний цикли.
7. Сезонні зміни біоритмів. Річний цикл.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Практичне заняття № 19 до теми: 3.5. Мотиваційний процес.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Поняття «потреба» та «мотив» у психології.
2. Аналіз психологічної сутності мотивації.
3. Ієрархія мотивів.
4. Система мотивів, які виконують функцію спонукання, спрямування і регулювання діяльності.
5. Мотиваційна сфера: актуальні мотиви, потенційні мотиви.
6. Три зони мотиваційної сфери.
7. Потреба в самоактуалізації особистості. Самоактуалізація та самореалізація особистості.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Практичне заняття № 20 до теми: 3.7. Профорієнтація.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Професійна орієнтація як науково-практична система підготовки особистості до свідомого професійного самовизначення.
2. Місце профорієнтації в системі психології праці.
3. Структура профорієнтації, її психологічний аналіз.
4. Професійний відбір як виявлення придатності людини до конкретного виду праці.
5. Професіографія та її використання в профорієнтаційній роботі і професійному навчанні.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.

2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Практичне заняття № 21 до теми: 3.9. Трудовий процес та його структура.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Трудовий процес та його структура. Об'єкт праці та його основні різновиди. Об'єктивні задачі і суб'єктивно прийняті цілі праці та їх різновиди. Предмет праці. Засоби, знаряддя праці та їх основні різновиди.
2. Характеристика об'єктивних умов праці у різних трудових процесах. Умови праці.
3. Психологічний клімат колективу. Види психологічного клімату.
4. Показники психологічного клімату.
5. Ефективні способи формування психологічного клімату в колективі.
6. Міжособистісні та міжгрупові конфлікти.
7. Види конфліктів в колективі.
8. Ознаки конструктивного та деструктивного конфлікту.
9. Причини конфліктів. Типи конфліктних особистостей.
10. Специфіка конфліктогенів. Методи аналізу конфлікту.
11. Стратегії поведінки в конфлікті. Вирішення конфліктів.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.

4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

4.3. Організація самостійної роботи студентів

1. Створення трьох презентаційних проектів до тем 1.1 – 1.9; 2.1 – 2.9; 3.1 – 3.9 за вибором студента.

2. Написання трьох рефератів.

Орієнтовний перелік тем рефератів

1. Визначення психології як науки.
2. Поняття психіки. Рівні розвитку психіки.
3. Психіка тварин та людини.
4. Психіка та мозок.
5. Психіка та свідомість.
6. Структура свідомості.
7. Свідоме та несвідоме.
8. Сучасна психологія: її задачі і місце в системі наук.
9. Поняття «метод» в психології. Класифікація методів в психології.
10. Специфіка організаційних методів.
11. Метод спостереження в психології, його характеристики.
12. Види спостереження в психології.
13. Переваги та недоліки методу спостереження. Помилки спостерігачівдослідників.
14. Метод експерименту в психології.
15. Види експериментів в психології.
16. Залежна та незалежна змінні. Приклади змінних.
17. Види незалежних змінних.

18. Експериментальна та контрольна групи.
19. Види контрольних груп.
20. Специфіка опитування.
21. Правила формулювання питань.
22. Види питань.
23. Анкетування. Основні характеристики.
24. Структура анкети.
25. Основні правила оформлення анкети.
26. Види анкет.
27. Метод інтерв'ю.
28. Види інтерв'ю.
29. Етапи проведення інтерв'ю.
30. Специфічні вимоги до організації та проведення інтерв'ю.
31. Метод фокус-групи. Мета фокус-групи. Сфера застосування методу.
32. Характеристика учасників в методі фокус-групи. Обмеження для учасників.
33. Особливості відбору учасників у методі фокус-групи.
34. Сценарії фокус-групи.
35. Характеристики професійних модераторів.
36. Специфіка методу бесіди. Загальна характеристика.
37. Етапи проведення бесіди.
38. Прийоми рефлексивного слухання.
39. Тести, їх загальна характеристика.
40. Основні психодіагностичні підходи.
41. Відчуття як явище.
42. Фізіологічне підґрунтя відчуттів. Структура аналізатора.
43. Класифікація та різновиди відчуттів.
44. Аномалії кольорового зору.
45. Загальні властивості відчуттів.
46. Явище сенсibiliзації.
47. Явище синестезії.
48. Сприймання як пізнавальний психічний процес. Загальна характеристика.
Спільне і відмінне між відчуттями і сприйманнями.
49. Фізіологічні основи сприймання.
50. Побудова образу сприймання.
51. Етапи сприймання. Перцептивні дії.
52. Види сприймання.
53. Сприймання часу.

54. Сприймання руху.
55. Сприймання простору.
56. Властивості сприймання.
57. Ілюзії сприймання. Причини ілюзій.
58. Порушення сприймання. Галюцинації.
59. Увага як особлива форма психічної активності.
60. Функції та значення уваги.
61. Теорії уваги.
62. Види уваги.
63. Властивості уваги.
64. Поняття психічного розвитку.

65. Основні теорії психічного розвитку: їх характеристика.
66. Основні закони психічного розвитку: їх характеристика.
67. Співвідношення понять «навчання», «виховання» та «розвиток».
68. Визначення поняття «пренатальний розвиток». Загальні тенденції пренатального розвитку.
69. Сім'я в очікуванні дитини.
70. Психологія вагітної жінки.
71. Особливості розвитку новонародженого: загальна характеристика.
 - а. Ситуація дозрівання і розвитку новонародженого
 - б. Комплекс поживлення
72. Психічний розвиток немовляти: загальна характеристика.
73. Соціальна ситуація та провідна діяльність розвитку в ранньому дитинстві.
74. Новоутворення в ранньому дитинстві, їх характеристика.
75. Специфіка кризи 3-х років.
76. Особливості мислення, пам'яті, уваги, уяви, емоцій в ранньому дитинстві.
77. Соціальна ситуація розвитку та провідна діяльність у дошкільному віці.
78. Новоутворення дошкільного віку, їх характеристика. Розвиток мовлення.
79. Особливості сенсорного розвитку дошкільника.
80. Розумовий розвиток дошкільника.
81. Розвиток самосвідомості і самооцінки в дошкільному віці.
82. Розвиток спонукальної сфери дошкільника.
83. Розвиток динамічної та змістової сторін емоцій і почуттів дошкільника.
84. Криза 7-и років.
85. Готовність дошкільника до навчання у школі.
86. Загальна характеристика розвитку молодшого школяра.
87. Соціальна ситуація розвитку та провідна діяльність молодшого школяра.
88. Пізнавальний інтерес молодших школярів.

89. Новоутворення молодшого шкільного віку, їх характеристика.
90. Розвиток самосвідомості молодшого школяра.
91. Розвиток спонукальної сфери молодшого школяра.
92. Особливості пізнавальної сфери молодшого школяра.
93. Загальна характеристика психічного і особистісного розвитку підлітків.
94. Соціальна ситуація розвитку підлітків. Провідна діяльність в підлітковому віці.
95. Спілкування підлітків з дорослими.
96. Психологічні новоутворення підліткового віку, їх характеристика.
97. Розвиток самосвідомості у підлітковому віці.
98. Розвиток мотиваційної сфери підлітків.
99. Пізнавальний розвиток у підлітковому віці. 100. Педагогічно занедбані підлітки.
101. Акцентуації в характері підлітків, їх характеристика.
102. Загальні особливості ранньої юності:
103. соціальна ситуація розвитку; 104. провідна діяльність; 105. новоутворення.
106. Розвиток самосвідомості у ранній юності.
107. Розвиток спонукальної сфери особистості у ранній юності.
108. Особливості спілкування у ранній юності:
109. спілкування з дорослими;
110. інтимне спілкування у ранній юності.
111. Розвиток пізнавальної сфери у ранній юності.
112. Показники соціально-психологічної готовності випускника школи до самостійного життя.
113. Загальні особливості зрілої юності, їх характеристика.
114. Вікові особливості прийняття рішень про кар'єру на етапі зрілої юності.
115. Розвиток самосвідомості в зрілому юнацькому віці.
116. Дружба в зрілому юнацькому віці.
117. Загальна характеристика раннього дорослого віку.
118. Особливості розвитку самосвідомості у ранньому дорослому віці.
119. Особливості спонукальної сфери у ранньому дорослому віці.
120. Динаміка психофізіологічних функцій у ранньому дорослому віці.
121. Розвиток інтелекту у ранньому дорослому віці.
122. Особливості емоційного розвитку особистості у ранньому дорослому віці.
123. Загальна характеристика зрілого дорослого віку.
124. Розвиток Я-концепції у зрілому дорослому віці.
125. Розвиток спонукальної сфери у зрілому дорослому віці. 126. Особливості емоційної сфери у зрілому дорослому віці.
127. Особливості пізнавальних процесів у зрілому дорослому віці.
128. Поняття «влада». Типи влади. Засоби влади.

129. Феномен «авторитету». Види авторитетів. Способи формування авторитету.
130. Теорії керівництва. Поняття «стиль керівництва».
131. Стилі керівництва за К. Левіним.
132. Стилі керівництва за Р. Лайкертом.
133. Чинники вибору керівником стилю керівництва. Специфіка ефективного керівництва.
134. Лідерство та керівництво в управлінській сфері. Відмінність між лідером та керівником.
135. Типи та стилі лідерства. Види лідерів, їх специфіка.
136. Функції лідера та керівника.
137. Специфіка прийняття індивідуальних та групових рішень.
138. Якості сучасного лідера. Лідерство як поведінка.
139. Феномен «трансформаційне лідерство».
140. Специфіка розподіленого лідерства.
141. Специфіка емоційного лідерства.
142. Стилі лідерства. Перешкоди на шляху до лідерства.
143. Професійна орієнтація як науково-практична система підготовки особистості до свідомого професійного самовизначення.
144. Місце профорієнтації в системі психології праці. Структура профорієнтації, її психологічний аналіз.
145. Професійний відбір як виявлення придатності людини до конкретного виду праці.
146. Професіографія та її використання в профорієнтаційній роботі і професійному навчанні.
147. Сутність трудового методу вивчення професійної діяльності. Планування, нормування і контроль праці трудового колективу.
148. Психологічна професіографія. Поняття «професія», «трудова посада», «спеціальність».
149. Професіограма професії та її структура.
150. Психологічний клімат колективу. Види психологічного клімату.
151. Показники психологічного клімату. Ефективні способи формування психологічного клімату в колективі.
152. Міжособистісні та міжгрупові конфлікти. Види конфліктів в колективі.
153. Ознаки конструктивного та деструктивного конфлікту. Причини конфліктів.
154. Типи конфліктних особистостей.
155. Специфіка конфліктогенів. Методи аналізу конфлікту.
156. Стратегії поведінки в конфлікті. Вирішення конфліктів.

Реферат повинен стисло висвітлювати інформацію з обраної теми. Реферат має бути надрукований за допомогою текстового редактора на одному боці сторінок стандартного білого паперу формату А4 з використанням шрифту – Times New Roman, розміру 14 з полуторним міжрядковим інтервалом до тридцяти рядків на сторінці. Поля сторінки: верхнє, нижнє – 2см, лїве – 2см, правє – 1см

Мова реферату – державна. Обсяг – до 20 сторінок.

Реферат повинен містити у собі:

- 1) титульний аркуш;
- 2) зміст
- 3) вступ;
- 4) розділи роботи;
- 5) список літературних джерел (не менше 10-12 найменувань); 6) додатки, якщо такі передбачені.

Реферат повинен включати назви всіх розділів, підрозділів роботи з вказівкою номера сторінок, на яких розміщується матеріал.

V. Контроль якості знань студентів Засоби

діагностики успішності навчання:

усне опитування під час аудиторних занять; обговорення семінарських питань та практичних завдань, тестові завдання; термінологічний диктант; підготовка доповідей та презентаційного проекту за темою заняття; реферати, конспектування першоджерел; оперативний контроль під час викладу лекційного матеріалу; бліцконтроль; виконання творчих завдань.

5.1. Форми та методи поточного контролю

Розподіл балів, які отримують студенти:

Семестр 1-й: від 0 до 100 балів.

Семестр 2-й: від 0 до 100 балів. Семестр

3-й: від 0 до 100 балів.

Підраховується середній показник за трьома семестрами, множиться на ваговий коефіцієнт 0,6.

Підсумковий поточний бал (середній за трьома семестрами): до 60 балів.

Екзамен: від 0 до 40 балів.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного контролю

№ п/п	Вид діяльності	Коефіцієнт (вартість виду)	Кількість робіт	Результат
1.	Усне опитування	1	12	12
2.	Обговорення проблемних питань	1	12	12
3.	Доповідь	1	12	12
4.	Презентаційний проект	2	12	24
5.	Реферат	16	1	16
6.	Модульна контрольна робота	12	2	24
Підсумковий рейтинговий бал				100
Нормований рейтинговий бал				100

5.2. Форми і методи підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю у 3-му семестрі є *екзамен*.

Екзамен з дисципліни «Психологія» проводиться у письмовій формі. Екзаменаційні завдання виконують за білетами, складеними викладачем-лектором (екзаменатором) з дисципліни та затвердженими не пізніше, ніж за місяць до початку екзамену, на засіданні кафедри за підписами завідувача кафедри та екзаменатора. Екзамен, що проходить у письмовій формі, включає в себе чотири теоретичні питання, які відображають теми змістових модулів навчальної програми. Студент за результатами екзамену може отримати 0-40 балів.

Якщо студент не з'явився на екзамен або залік, у відомості обліку успішності навпроти його прізвища робиться запис — «не з'явився». Якщо студент не з'явився з поважної причини, він складає підсумковий семестровий контроль викладачу в порядку, визначеному дирекцією факультету.

Якщо за результатами підсумкового семестрового контролю студент одержав незадовільну оцінку, у нього виникає академічна заборгованість з даної дисципліни, яку можна ліквідувати повторно склавши семестрову атестацію.

Повторне складання екзамену допускається не більше двох разів: перший раз викладачу, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету у складі: завідувача кафедри, викладача, який проводив заняття з даної дисципліни та викладача дисципліни, який не проводив заняття в цій групі.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

Оцінювання навчальних досягнень студентів у 1-му, 2-му, 3-му семестрі проводиться за 100бальною шкалою. Поточну і підсумкову успішність студентів з дисциплін оцінюють від 0 до 100 балів (включно).

Підраховується середній показник за трьома семестрами, множиться на ваговий коефіцієнт 0,6.

Підсумковий поточний бал (середній за трьома семестрами): від 0 до 60 балів.

Екзамен: від 0 до 40 балів.

Відповідність шкал оцінювання та критеріїв визначення рівнів досягнень студентів наведено в таблиці.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
80-89	B	Добре	
70-79	C		
65-69	D	Задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано – з можливістю повторного складання заліку
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано – з обов'язковим повторним складанням заліку

VI. Навчально-методична карта дисципліни

Змістовий модуль I. Загальна психологія Тема

1.1. Вступ до загальної психології.

Лекція: Вступ до загальної психології.

Становлення, історія розвитку психології. Предмет, об'єкт, завдання, структура. Предмет психології як науки. Структура, завдання та стан сучасної психології. Структура психологічних явищ. Значення психологічних знань. Місце психології в системі наук. Диференціація психології на окремі наукові галузі. Основні етапи історії загальної психології; школи, концепції, напрями у психології. Історія психологічної думки в Україні. Природа психічного з точки зору категорії відображення.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.

5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Практичне заняття № 1 до теми 1.1.: Вступ до загальної психології.

Тема 1.1. Вступ до загальної психології

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Структура психологічних явищ.
2. Значення психологічних знань. Місце психології в системі наук.
3. Історія психологічної думки в Україні.
4. Природа психічного з точки зору категорії відображення. 5. Специфіка структури, завдань та стан сучасної психології.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дугкевич Т. Загальна психологія / Т. Дугкевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.

11. Сергеєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасека О. Загальна психологія / О. Сергеєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасека. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. –296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Тема 1.2. Методи дослідження у загальній психології. Лекція: Методи дослідження у загальній психології.

Принципи, методи дослідження. Рівні дослідження у психології. Основні етапи психологічного дослідження. Специфіка наукового дослідження у психології та проблема якості соціально-психологічної інформації: репрезентативність, надійність, валідність, стійкість і точність. Характеристика конкретних методик психологічного дослідження: організаційні; інтерпретаційні; методи обробки даних; емпіричні методи.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. –352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. –344 с.
11. Сергеєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасека О. Загальна психологія / О. Сергеєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасека. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. –296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Тема 1.3. Поява та розвиток психіки та свідомості. Лекція: Поява та розвиток психіки та свідомості.

Проблеми антропогенезу та розвиток форм відображення у живій і неживій природі. Розвиток психіки у філогенезі: стадії та рівні розвитку форм психічного відображення за О. М. Леонтьєвим і К. Е. Фабрі. Сутність відмінностей психіки людей

від психіки тварин. Психіка і свідомість. Суспільно-історичний характер свідомості. Розвиток свідомості та її структура. Свідоме і несвідоме в психічній діяльності людини.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
3. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
4. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
5. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
6. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
7. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
8. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
9. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
10. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
11. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 12. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Практичне заняття № 2 до теми 1.3.: Поява та розвиток психіки та свідомості.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Проблеми антропогенезу та розвиток форм відображення у живій і неживій природі.
2. Розвиток психіки у філогенезі: стадії та рівні розвитку форм психічного відображення за О. М. Леонтьєвим і К. Е. Фабрі.
3. Сутність відмінностей психіки людей від психіки тварин.
4. Психіка і свідомість.
5. Суспільно-історичний характер свідомості.
6. Розвиток свідомості та її структура.
7. Свідоме і несвідоме в психічній діяльності людини.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.

4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасека О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасека. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Тема 1.4. Психічні процеси. Відчуття. *Лекція:* *Психічні процеси. Відчуття.*

Загальне поняття про психічні процеси. Емпіричні ознаки психічних процесів. Пізнавальні психічні процеси. Поняття про відчуття: відчуття як первинна форма орієнтування організму в довкіллі. Фізіологічна основа відчуттів. Адекватні і неадекватні подразники. Класифікація та види відчуттів. Загальні закономірності відчуттів. Властивості відчуттів. Розвиток відчуттів. Відчуття у дітей та дорослих людей.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.

9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Практичне заняття № 3 до теми: 1.4. Психічні процеси. Відчуття.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Загальне поняття про психічні процеси.
2. Емпіричні ознаки психічних процесів.
3. Познавальні психічні процеси.
4. Поняття про відчуття: відчуття як первинна форма орієнтування організму в довкіллі.
5. Фізіологічна основа відчуттів. Адекватні і неадекватні подразники.
6. Класифікація та види відчуттів.
7. Загальні закономірності відчуттів. Властивості відчуттів.
8. Розвиток відчуттів.
9. Відчуття у дітей та дорослих людей.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дугкевич Т. Загальна психологія / Т. Дугкевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Тема 1.5. Сприймання. Пам'ять.

Лекція: Сприймання. Пам'ять.

Поняття про сприймання. Природа сприймання. Взаємозв'язки аналізаторів у процесі сприймань. Фізіологічні основи сприймань. Роль моторних компонентів у сприйманні. Сприймання як дія. Загальні властивості та індивідуальні особливості сприймань. Ілюзії, галюцинації та їх причини. Класифікація і види сприймань. Мимовільне та довільне сприймання. Спостереження як форма довільного сприймання. Сприймання у дітей та дорослих людей.

Поняття про пам'ять. Природа пам'яті: теорії і закони пам'яті. Класифікація і види пам'яті. Процеси і закономірності пам'яті. Відтворення. Збереження і забування. Ремінісценція. Ретроактивне і проактивне гальмування. Закон забування Г. Еббінгауза. Індивідуальні особливості і типи пам'яті. Методи розвитку пам'яті. Пам'ять у дітей та дорослих людей.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасека О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасека. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Практичне заняття № 4 до теми: 1.5. Сприймання. Пам'ять.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Поняття про сприймання. Природа сприймання.
2. Взаємозв'язки аналізаторів у процесі сприймань.
3. Фізіологічні основи сприймань.
4. Роль моторних компонентів у сприйманні.

5. Сприймання як дія. Загальні властивості та індивідуальні особливості сприймань.
6. Ілюзії, галюцинації та їх причини.
7. Класифікація і види сприймань.
8. Мимовільне та довільне сприймання.
9. Спостереження як форма довільного сприймання.
10. Сприймання у дітей та дорослих людей.
11. Поняття про пам'ять. Природа пам'яті: теорії і закони пам'яті.
12. Класифікація і види пам'яті.
13. Процеси і закономірності пам'яті.
14. Відтворення. Збереження і забування. Ремінісценція.
15. Ретроактивне і проактивне гальмування. Закон забування Г. Еббінгауза.
16. Індивідуальні особливості і типи пам'яті.
17. Методи розвитку пам'яті.
18. Пам'ять у дітей та дорослих людей.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дугкевич Т. Загальна психологія / Т. Дугкевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Экспериментальная психология. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Тема 1.6. Мислення. Увага.

Лекція: Мислення. Увага.

Поняття про мислення. Зв'язок мислення з мовою, мовленням та чуттєвим пізнанням людини. Теорії мислення, його фізіологічна основа. Функціональноопераційна сторона мислення. Мислительні дії і операції. Логічні форми

мислення як продукти мисленнєвого процесу. Мислення, як діяльність. Класифікація та види мислення. Індивідуальні відмінності у мисленні людини. Інтелект, його види. Методи розвитку інтелекту. Мислення та інтелект у дітей та дорослих людей.

Поняття про увагу. Функції уваги. Теорії уваги. Види уваги. Форми уваги. Властивості уваги. Неуважність та відволікання. Основні критерії розвинутої уваги. Методи розвитку уваги. Увага у дітей та дорослих людей.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дугкевич Т. Загальна психологія / Т. Дугкевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасека О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасека. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Практичне заняття № 5 до теми: 1.6. Мислення. Увага.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Поняття про мислення. Зв'язок мислення з мовою, мовленням та чуттєвим пізнанням людини.
2. Теорії мислення, його фізіологічна основа.
3. Функціонально-операційна сторона мислення.
4. Мислительні дії і операції.
5. Логічні форми мислення як продукти мисленнєвого процесу.
6. Мислення, як діяльність.
7. Класифікація та види мислення.
8. Індивідуальні відмінності у мисленні людини.
9. Інтелект, його види.
10. Методи розвитку інтелекту.

11. Мислення та інтелект у дітей та дорослих людей.
12. Поняття про увагу. Функції уваги.
13. Теорії уваги. Види уваги.
14. Форми уваги. Властивості уваги. Неуважність та відволікання.
15. Основні критерії розвинутої уваги.
16. Методи розвитку уваги.
17. Увага у дітей та дорослих людей.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Экспериментальная психология. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасека О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасека. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Тема 1.7. Уява. Емоції та воля. Лекція:

Уява. Емоції та воля.

Поняття про уяву як вищий пізнавальний процес. Фізіологічна основа уяви. Процеси, основні прийоми створення образів уяви. Класифікація та види уяви. Мрія, фантазія, сновидіння, галюцинація. Функції уяви. Індивідуальні особливості уяви. Методи розвитку уяви. Уява у дітей та дорослих людей.

Поняття про емоції і почуття. Функції емоцій і почуттів. Психологічні теорії емоцій. Види емоцій. Види почуттів. Форми переживання емоцій і почуттів. Емоційні стани. Емоції та почуття у дітей та дорослих людей.

Поняття про волю. Ознаки вольової поведінки. Функції волі. Теорії волі. Природа волі. Воля як вища психічна функція. Вольова регуляція поведінки. Локус контролю. Критерії вольової поведінки. Вольові дії. Вольовий акт. Структура складної вольової дії.

Потяг, бажання, хотіння як форми прояву волі. Класифікація вольових якостей особистості. Методи розвитку вольових якостей особистості. Воля у дітей та дорослих людей.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Практичне заняття № 6 до теми: 1.7. Уява. Емоції та воля.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Поняття про уяву як вищий пізнавальний процес. Фізіологічна основа уяви.
2. Процеси, основні прийоми створення образів уяви.
3. Класифікація та види уяви. Мрія, фантазія, сновидіння, галюцинація.
4. Функції уяви. Індивідуальні особливості уяви.
5. Методи розвитку уяви.
6. Уява у дітей та дорослих людей.
7. Поняття про емоції і почуття. Функції емоцій і почуттів.
8. Психологічні теорії емоцій.
9. Види емоцій. Види почуттів.
10. Форми переживання емоцій і почуттів. Емоційні стани.
11. Емоції та почуття у дітей та дорослих людей.
12. Поняття про волю. Ознаки вольової поведінки.
13. Функції волі. Теорії волі. Природа волі.
14. Воля як вища психічна функція. Вольова регуляція поведінки. Локус контролю.

15. Критерії вольової поведінки. Вольові дії. Вольовий акт. Структура складної вольової дії.
16. Потяг, бажання, хотіння як форми прояву волі. Класифікація вольових якостей особистості.
17. Методи розвитку вольових якостей особистості.
18. Воля у дітей та дорослих людей.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Тема 1.8. Особистість. Лекція:

Особистість.

Поняття особистості в психології. Людина, індивід, особистість, індивідуальність. Особистість як об'єкт і суб'єкт соціальної взаємодії. Теорії особистості. Структура особистості. Самосвідомість та “Я-концепція”. Особистісне зростання. Соціально-психологічні чинники формування особистості. Стадії розвитку особистості.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.

5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Семінарське заняття № 1.

Тема: *Особистість*. План:

1. Поняття особистості в психології.
2. Співвідношення понять «людина», «індивід», «особистість», «індивідуальність».
3. Особистість як об'єкт і суб'єкт соціальної взаємодії.
4. Теорії особистості.
5. Структура особистості.
6. Самосвідомість та «Я-концепція».
7. Особистісне зростання.
8. Соціально-психологічні чинники формування особистості. 9. Стадії розвитку особистості.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дугкевич Т. Загальна психологія / Т. Дугкевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.

9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Тема 1.9. Темперамент. Характер. Здібності. Креативність. Лекція: Темперамент. Характер. Здібності. Креативність.

Поняття про темперамент. Історія розвитку вчення про темперамент. Фізіологічна основа темпераменту. Психологічна характеристика та властивості типів темпераменту: холерик, сангвінік, флегматик, меланхолік. Прояви темпераменту у дітей та дорослих людей.

Поняття про характер. Природні та соціальні передумови формування характеру. Структура характеру. Провідні риси характеру. Акцентуації характеру. Я-концепція особистості. Позитивна та негативна Я-концепція особистості. Формування Я-концепція особистості. Самооцінка особистості, її види. Формування самооцінки особистості. Спрямованість особистості.

Здібності особистості. Види здібностей. Обдарованість, талант, геніальність. Розвиток здібностей. Обдаровані діти. Креативність. Соціально-психологічні чинники креативності. Розвиток креативності.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практиcum. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Экспериментальная психология. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.

12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Практичне заняття № 7 до теми: 1.9. Темперамент. Характер. Здібності.

Креативність. Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Поняття про темперамент. Історія розвитку вчення про темперамент.
2. Фізіологічна основа темпераменту.
3. Психологічна характеристика та властивості типів темпераменту: холерик, сангвінік, флегматик, меланхолік.
4. Прояви темпераменту у дітей та дорослих людей.
5. Поняття про характер. Природні та соціальні передумови формування характеру.
6. Структура характеру. Провідні риси характеру.
7. Акцентуації характеру.
8. Я-концепція особистості. Позитивна та негативна Я-концепція особистості.

Формування Яконцепція особистості.

9. Самооцінка особистості, її види. Формування самооцінки особистості.
10. Спрямованість особистості.
11. Здібності особистості. Види здібностей.
12. Обдарованість, талант, геніальність. Розвиток здібностей.
13. Обдаровані діти.
14. Креативність. Соціально-психологічні чинники креативності.
15. Розвиток креативності.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с.
6. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
7. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Экспериментальная психология. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
9. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Изд-во "Речь", 2003. – 362 с.
10. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Загальна психологія / О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова, О. Пасєка. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.

12. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с. 13. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.

Змістовий модуль II. Вікова та педагогічна психологія

Тема 2.1. Вікова та педагогічна психологія як наука. *Лекція:* *Вікова та педагогічна психологія як наука.*

Предмет та завдання вікової психології. Галузі вікової психології. Історія виникнення і розвитку вікової психології як науки. Методи вікової психології. Принципи педагогічної психології. Проблеми і завдання педагогічної психології. Зв'язок педагогічної психології з іншими науками. Методи педагогічної психології.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Практичне заняття № 8 до теми: 2.1. Вікова та педагогічна психологія як наука.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Предмет та завдання вікової психології.
2. Галузі вікової психології.
3. Історія виникнення і розвитку вікової психології як науки.
4. Методи вікової психології.
5. Принципи педагогічної психології.
6. Проблеми і завдання педагогічної психології.
7. Зв'язок педагогічної психології з іншими науками.
8. Методи педагогічної психології.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Тема 2.2. Характеристика психіки в онтогенезі. Лекція:

Характеристика психіки в онтогенезі.

Специфіка та показники психічного розвитку особистості. Основні

закономірності психічного розвитку людини: нерівномірність, дискретність, інтеграція психіки, пластичність і можливість компенсації. Активність особистості, як чинник психічного розвитку. Біологічні та соціальні чинники психічного розвитку. Проблема рушійних сил психічного розвитку. Навчання, виховання і розвиток: взаємозв'язок та взаємовплив. Психічний розвиток та діяльність.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Практичне заняття № 9 до теми: 2.2. Характеристика психіки в онтогенезі.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Специфіка та показники психічного розвитку особистості.
2. Основні закономірності психічного розвитку людини: нерівномірність, дискретність, інтеграція психіки, пластичність і можливість компенсації.
3. Активність особистості, як чинник психічного розвитку.
4. Біологічні та соціальні чинники психічного розвитку.
5. Проблема рушійних сил психічного розвитку.
6. Навчання, виховання і розвиток: взаємозв'язок та взаємовплив.
7. Психічний розвиток та діяльність.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Тема 2.3. Психічний розвиток новонародженого та немовляти.***Лекція: Психічний розвиток новонародженого та немовляти.***

Пренатальний та постнатальний період розвитку. Криза новонародженості. Головні новоутворення новонародженого. Загальна характеристика анатомо-фізіологічного розвитку новонародженого. Соціальна ситуація розвитку новонародженого. Провідна діяльність новонародженого. Головні новоутворення. Головна суперечність віку. Криза першого року життя.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.

4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Практичне заняття № 10 до теми: 2.3. Психічний розвиток новонародженого та немовляти.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Пренатальний та постнатальний період розвитку.
2. Криза новонародженості. Соціальна ситуація розвитку новонародженого.
3. Головні психологічні новоутворення новонародженого.
4. Загальна характеристика анатомо-фізіологічного розвитку новонародженого.
5. Провідна діяльність новонародженого. Головна суперечність віку. Криза першого року життя.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.

7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Тема 2.4. Розвиток дитини в ранньому віці.

Лекція: Розвиток дитини в ранньому віці.

Соціальна ситуація розвитку в ранньому віці. Психологічне усвідомлення себе. Продуктивна і репродуктивна діяльність. Розвиток предметної діяльності. Оволодіння мовою. Формування особистості дитини раннього віку. Особливості розвитку психічних пізнавальних процесів. Головні новоутворення: наочно дійове мислення, мовне спілкування, комплекс «Я-сам». Психологічні особливості кризи 3-х років.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.

10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Практичне заняття № 11 до теми: 2.4. Розвиток дитини в ранньому віці.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Соціальна ситуація розвитку в ранньому віці.
2. Психологічне усвідомлення себе.
3. Продуктивна і репродуктивна діяльність.
4. Розвиток предметної діяльності.
5. Оволодіння мовою.
6. Формування особистості дитини раннього віку.
7. Особливості розвитку психічних пізнавальних процесів.
8. Головні новоутворення: наочно дійове мислення, мовне спілкування, комплекс «Я-сам».
9. Психологічні особливості кризи 3-х років.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаєва М. В. Психологія розвитку / М. В. Ермолаєва. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психологія розвитку. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураєв Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураєв, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К.: Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагіна Н. Н. Психологія розвитку и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагіна. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.

12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Тема 2.5. Дошкільний вік.

Лекція: Дошкільний вік.

Загальна характеристика анатомо-фізіологічних особливостей дошкільника. Соціальна ситуація розвитку в дошкільному віці. Сюжетно-рольова гра як провідна діяльність. Особливості спілкування дошкільника. Розвиток особистості дошкільника. Формування оцінки поведінки інших людей. Здатність підпорядковувати бажання свідомим намірам. Моральні мотиви поведінки. Усвідомлення свого соціального «Я», своєї приналежності до дитячого колективу. Потреба в соціальній відповідності. Новоутворення дошкільного віку: узагальнення своїх переживань, самооцінка, статева ідентичність, децентрація мислення.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаєва М. В. Психологія розвитку / М. В. Ермолаєва. – М.: Изд-во Московского психолого-соціального інститута, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психологія розвитку. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураєв Г. А., Пожарська Е. Н. Возрастная психология: [курс лекцій] / Г. А. Кураєв, Е. Н. Пожарська. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеології РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагіна Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагіна. – М.: Московский психолого-соціальный інститут, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Практичне заняття № 12 до теми: 2.5. Дошкільний вік.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Загальна характеристика анатомо-фізіологічних особливостей дошкільника.
2. Соціальна ситуація розвитку в дошкільному віці.
3. Сюжетно-рольова гра як провідна діяльність.
4. Особливості спілкування дошкільника. Розвиток особистості дошкільника.
5. Формування оцінки поведінки інших людей. Здатність підпорядковувати бажання свідомим намірам.
6. Моральні мотиви поведінки.
7. Усвідомлення свого соціального «Я», своєї приналежності до дитячого колективу.
8. Потреба в соціальній відповідності.
9. Новоутворення дошкільного віку: узагальнення своїх переживань, самооцінка, статеві ідентичність, децентрація мислення.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психологія розвитку / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психологія розвитку. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекцій] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Тема 2.6. Психічний розвиток дитини молодшого шкільного віку.

Лекція: Психічний розвиток дитини молодшого шкільного віку.

Готовність дитини до навчання. Анатомо-фізіологічні особливості молодших школярів. Вчитель і шестирічна дитина. Соціальна ситуація розвитку. Працездатність молодших школярів. Проблеми психологічної адаптації до умов шкільного життя. Навчання як провідний вид діяльності школяра. Особливості взаємодії «вчитель - учень», «учень - учень». Розвиток пізнавальних процесів та емоційно-вольової сфери. Формування особистості дитини молодшого шкільного віку. Криза 7 років.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергеєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергеєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Практичне заняття № 13 до теми: Психічний розвиток дитини молодшого шкільного віку. Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Готовність дитини до навчання.
2. Анатомо-фізіологічні особливості молодших школярів.
3. Вчитель і шестирічна дитина.
4. Соціальна ситуація розвитку.

5. Працездатність молодших школярів.
6. Проблеми психологічної адаптації до умов шкільного життя. Навчання як провідний вид діяльності школяра. Особливості взаємодії «вчитель - учень», «учень - учень».
7. Розвиток пізнавальних процесів та емоційно-вольової сфери.
8. Формування особистості дитини молодшого шкільного віку. Криза 7 років.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Тема 2.7. Психологія підліткового віку.

Лекція: Психологія підліткового віку.

Загальна характеристика підліткового віку. Розвиток вищих психічних функцій у підлітковому віці. Особливості взаємин і спілкування підлітків з дорослими та однолітками. Соціальна ситуація особистісного зростання сучасного підлітка. Криза підліткового віку. Моральний розвиток підлітка та його ціннісні уявлення. Становлення самосвідомості підлітка.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Практичне заняття № 14 до теми: 2.7. Психологія підліткового віку.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Загальна характеристика підліткового віку.
2. Розвиток вищих психічних функцій у підлітковому віці.
3. Особливості взаємин і спілкування підлітків з дорослими та однолітками.
4. Соціальна ситуація особистісного зростання сучасного підлітка.
5. Криза підліткового віку.
6. Моральний розвиток підлітка та його ціннісні уявлення.
7. Становлення самосвідомості підлітка.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.

4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Тема 2.8. Психологія юнацького віку.

Лекція: Психологія юнацького віку.

Загальна характеристика юнацького віку. Соціальна характеристика розвитку юнацтва. Криза юнацького віку та особливості його перебігу. Проблема провідної діяльності в юнацькому віці. Характеристика пізнавальної сфери та розвиток вищих психічних функцій в юнацькому віці. Особливості розвитку особистості у ранньому юнацькому віці. Проблема сенсу життя в ранньому юнацькому віці. Формування концепції індивідуального сенсу життя та духовна самосвідомість особистості.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.

7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Тема 2.9. Психологія дорослої людини.

Лекція: Психологія дорослої людини.

Анатомо-фізіологічні особливості періоду дорослості. Розвиток психічних процесів в період дорослості. Психосоціальний розвиток дорослих. Кризи віку дорослості. Історія психології учіння. Види учіння та структура учбової діяльності учнів. Процес засвоєння як зміст учбової діяльності учнів. Особливості оволодіння учнями учбовою діяльністю. Вміння самостійно вчитися. Неуспішність, її причини та запобігання.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекций] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.

9. Палагіна Н. Н. Психологія розвитку і вікова психологія: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагіна. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.
10. Психологія людини від народження до смерті. Психологічний атлас людини / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко І. В. Вікова психологія: [учеб. для вузов] / І. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Семінарське заняття № 2.

Тема: Психологія дорослої людини. План:

1. Анатомо-фізіологічні особливості періоду дорослості.
2. Розвиток психічних процесів в період дорослості.
3. Психосоціальний розвиток дорослих.
4. Кризи віку дорослості.
5. Історія психології учіння.
6. Види учіння та структура учбової діяльності учнів.
7. Процес засвоєння як зміст учбової діяльності учнів.
8. Особливості оволодіння учнями учбовою діяльністю.
9. Вміння самостійно вчитися.
10. Неуспішність, її причини та запобігання.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
2. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2013. – 307 с.
4. Ермолаєва М. В. Психологія розвитку / М. В. Ермолаєва. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
5. Крайг Г. Психологія розвитку. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
6. Кураєв Г. А., Пожарская Е. Н. Вікова психологія: [курс лекцій] / Г. А. Кураєв, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеології РГУ, 2012. – 234 с.
7. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К.: Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
8. Мухина В. С. Вікова психологія: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.
9. Палагіна Н. Н. Психологія розвитку і вікова психологія: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагіна. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 218 с.

10. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
12. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
13. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.

Змістовий модуль III. Психологія праці

Тема 3.1. Вступ до психології праці. Лекція:

Вступ до психології праці.

Психологія праці як галузь психології. Предмет, завдання психології праці. Взаємозв'язок психології праці з іншими науками, галузями психології. Методи психології праці. Психологічна характеристика методів опису, аналізу та оцінювання діяльності: предметно-функціональних, оперативно-логічних, графічних, психофізіологічних, психологічних.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Бєлаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Практичне заняття № 15 до теми: 3.1. Вступ до психології праці. Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Психологія праці як галузь психології. Предмет, завдання психології праці. Взаємозв'язок психології праці з іншими науками, галузями психології.

2. Методи психології праці.

3. Психологічна характеристика методів опису, аналізу та оцінювання діяльності: предметно-функціональних, оперативно-логічних, графічних, психофізіологічних, психологічних.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Тема 3.2. Особистість в трудовому процесі.

Практичне заняття № 16 до теми: 3.2. Особистість в трудовому процесі.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Фактори, що впливають на якість праці. Працездатність як внутрішній фактор, що впливає на якість праці.
2. Прямі та опосередковані показники працездатності. Фази працездатності.
3. Характеристика психічних станів особистості в процесі трудової діяльності.
4. Поняття про функціональні стани особистості.
5. Фактори, що впливають на функціональний стан особистості під час трудової діяльності.
6. Втома як вид несприятливого функціонального стану працівника. Ознаки, види та стани втоми.
7. Стрес як вид несприятливого функціонального стану особистості в трудовій діяльності.
8. Емоційне та професійне вигорання.
9. Соціально-психологічні чинники емоційного/професійного вигорання. Профілактика

емоційного/професійного вигорання.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Тема 3.3. Професійні кризи.

Лекція: Професійні кризи.

Специфіка професійних криз. Основні соціально-психологічні чинники криз професійного становлення особистості. Основні фази криз професійного розвитку. Кризи за Е. Ф. Зеєр. Передкритична фаза. Критична фаза. Посткритична фаза.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва,

О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.

8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Практичне заняття № 17 до теми: 3.3. Професійні кризи. Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Специфіка професійних криз.
2. Основні соціально-психологічні чинники криз професійного становлення особистості.
3. Основні фази криз професійного розвитку.
4. Кризи за Е. Ф. Зеєр. Передкритична фаза. Критична фаза. Посткритична фаза.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Тема 3.4. Вплив біоритмів на працездатність особистості. Лекція:
Вплив біоритмів на працездатність особистості.

Загальна характеристика біоритмів. Добові біоритми. Біоритми і працездатність. Причини порушення біоритмів. «Сови», «Жайворонки», «Голуби». Фізичний, емоційний та інтелектуальний цикли. Сезонні зміни біоритмів. Річний цикл.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Практичне заняття № 18 до теми: 3.4. Вплив біоритмів на працездатність особистості. Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Загальна характеристика біоритмів.
2. Добові біоритми.
3. Біоритми і працездатність.
4. Причини порушення біоритмів.
5. Складання психологічних характеристик: «Сови», «Жайворонки», «Голуби».
6. Фізичний, емоційний та інтелектуальний цикли.
7. Сезонні зміни біоритмів. Річний цикл.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.

7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Семінарське заняття № 3.

Тема: *Вплив біоритмів на працездатність особистості.* План:

1. Загальна характеристика біоритмів. Вітчизняні та зарубіжні дослідження.
2. Добові біоритми.
3. Біоритми і працездатність.
4. Причини порушення біоритмів.
5. «Сови», «Жайворонки», «Голуби»: вітчизняні та зарубіжні дослідження.
6. Фізичний, емоційний та інтелектуальний цикли.
7. Сезонні зміни біоритмів.
8. Річний цикл.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Тема 3.5. Мотиваційний процес. Лекція:
Мотиваційний процес.

Поняття «потреба» та «мотив» у психології. Аналіз психологічної сутності мотивації. Ієрархія мотивів. Система мотивів, які виконують функцію спонукання, спрямування і регулювання діяльності. Мотиваційна сфера: актуальні мотиви, потенційні мотиви. Три зони мотиваційної сфери. Потреба в самоактуалізації особистості. Самоактуалізація та самореалізація особистості.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Практичне заняття № 19 до теми: 3.5. Мотиваційний процес.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Поняття «потреба» та «мотив» у психології.
2. Аналіз психологічної сутності мотивації.
3. Ієрархія мотивів.
4. Система мотивів, які виконують функцію спонукання, спрямування і регулювання діяльності.
5. Мотиваційна сфера: актуальні мотиви, потенційні мотиви.
6. Три зони мотиваційної сфери.
7. Потреба в самоактуалізації особистості. Самоактуалізація та самореалізація особистості.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери:

- навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
 5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
 6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
 7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
 8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
 9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
 10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Тема 3.6. Лідер та керівник. Лекція:

Лідер та керівник.

Поняття «влада». Типи влади. Засоби влади. Феномен «авторитету». Види авторитетів. Способи формування авторитету. Теорії керівництва. Поняття «стиль керівництва». Стили керівництва за К. Левінім. Стили керівництва за Р. Лайкертом. Чинники вибору керівником стилю керівництва. Специфіка ефективного керівництва.

Лідерство та керівництво в управлінській сфері. Відмінність між лідером та керівником. Типи та стилі лідерства. Види лідерів, їх специфіка. Функції лідера та керівника. Специфіка прийняття індивідуальних та групових рішень. Якості сучасного лідера. Лідерство як поведінка. Феномен «трансформаційне лідерство». Специфіка розподіленого лідерства. Специфіка емоційного лідерства. Стили лідерства. Перешкоди на шляху до лідерства.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.

8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Тема 3.7. Профорієнтація.

Лекція: Профорієнтація.

Професійна орієнтація як науково-практична система підготовки особистості до свідомого професійного самовизначення. Місце профорієнтації в системі психології праці. Структура профорієнтації, її психологічний аналіз. Професійний відбір як виявлення придатності людини до конкретного виду праці. Професіографія та її використання в профорієнтаційній роботі і професійному навчанні.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Практичне заняття № 20 до теми: 3.7. Профорієнтація.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Професійна орієнтація як науково-практична система підготовки особистості до свідомого професійного самовизначення.
2. Місце профорієнтації в системі психології праці.
3. Структура профорієнтації, її психологічний аналіз.
4. Професійний відбір як виявлення придатності людини до конкретного виду праці.

5. Професіографія та її використання в профорієнтаційній роботі і професійному навчанні.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Тема 3.8. Особливості складання професіограми та психограми.

Лекція: Особливості складання професіограми та психограми.

Класифікація методів. Сутність трудового методу вивчення професійної діяльності. Планування, нормування і контроль праці трудового колективу.

Психологічна професіографія. Поняття «професія», «трудова посада», «спеціальність». Професіограма професії та її структура.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.

6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Семінарське заняття № 4 до теми 3.8.

Тема: *Особливості складання професіограми та психограми.*

План:

1. Класифікація методів.
2. Сутність трудового методу вивчення професійної діяльності.
3. Планування, нормування і контроль праці трудового колективу.
4. Психологічна професіографія.
5. Поняття «професія», «трудова посада», «спеціальність».
6. Професіограма професії та її структура.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Тема 3.9. Трудовий процес та його структура.

Лекція: Трудовий процес та його структура.

Трудовий процес та його структура. Об'єкт праці та його основні різновиди. Об'єктивні задачі і суб'єктивно прийняті цілі праці та їх різновиди. Предмет праці. Засоби, знаряддя праці та їх основні різновиди. Характеристика об'єктивних умов праці у різних трудових процесах. Умови праці. Психологічний клімат колективу. Види психологічного клімату. Показники психологічного клімату. Ефективні способи формування психологічного клімату в колективі. Міжособистісні та міжгрупові конфлікти. Види конфліктів в колективі. Ознаки конструктивного та деструктивного конфлікту. Причини конфліктів. Типи конфліктних особистостей. Специфіка конфліктогенів. Методи аналізу конфлікту. Стратегії поведінки в конфлікті. Вирішення конфліктів.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

Практичне заняття № 21 до теми: 3.9. Трудовий процес та його структура.

Індивідуальне вирішення ситуаційних завдань (кейсів) за питаннями:

1. Трудовий процес та його структура. Об'єкт праці та його основні різновиди. Об'єктивні задачі і суб'єктивно прийняті цілі праці та їх різновиди. Предмет праці. Засоби, знаряддя праці та їх основні різновиди.
2. Характеристика об'єктивних умов праці у різних трудових процесах. Умови праці.
3. Психологічний клімат колективу. Види психологічного клімату.
4. Показники психологічного клімату.
5. Ефективні способи формування психологічного клімату в колективі.

6. Міжособистісні та міжгрупові конфлікти.
7. Види конфліктів в колективі.
8. Ознаки конструктивного та деструктивного конфлікту.
9. Причини конфліктів. Типи конфліктних особистостей.
10. Специфіка конфліктогенів. Методи аналізу конфлікту.
11. Стратегії поведінки в конфлікті. Вирішення конфліктів.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
3. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
4. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
5. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
6. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
7. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
8. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Белаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
9. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
10. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУП, 2014. – 400 с.

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні:

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2019. – 307 с.
3. Вікова і педагогічна психологія: підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – К.: Каравела, 2017. – 480 с.
4. Вікова та педагогічна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2019. – 400 с.

5. Дуткевич Т. Загальна психологія / Т. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
6. Ермолаева М. В. Психология развития / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2016. – 329 с.
7. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра, 2020. – 564 с.
8. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник / Н. Ільїна, С. К. Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
9. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т. В. Корнилова. – М.: Юрайт, 2013. – 640 с.
10. Кравчук С. Л. Экспериментальная психология: теория і практика психологічного експерименту: підручник / С. Л. Кравчук. – К.: «Київський університет», 2008. – 286 с.
11. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2011. – 295 с.
12. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2011. – 308 с.
13. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – Київ: КНЕУ, 2014. – 463 с.
14. Кураев Г. А., Пожарская Е. Н. Возрастная психология: [курс лекцій] / Г. А. Кураев, Е. Н. Пожарская. – Ростов-на-Дону: УНИИ валеологии РГУ, 2012. – 234 с.
15. Лапіна М. Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери: навчальний посібник / М. Д. Лапіна. – Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.
16. Лисянська Т. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст]: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація "Психологія") / Т. М. Лисянська; Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К.: Інститут сучасного підручника, 2013. – 128 с.
17. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Экспериментальная психология. Підручник / С. Д. Максименко, Е. Л. Носенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
18. Мартин Д. Психологические эксперименты. Секреты механизмов психики / Д. Мартин. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
19. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2014. – 398 с.
20. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 435 с.
21. Мухина В. С. Возрастная психология: [учебник для вузов] / В. С. Мухина. – М.: Изд. центр «Академия», 2017. – 238 с.

22. Никандров В. В. Экспериментальная психология / В. В. Никандров. – СПб.: Издво "Речь", 2003. – 362 с.
23. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
24. Палагина Н. Н. Психология развития и возрастная психология: [учебное пособие для вузов] / Н. Н. Палагина. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2011. – 218 с.
25. Психология человека от рождения до смерти. Психологический атлас человека / под. ред. А.А. Реана. – М.: АСТ, 2010. – 312 с.
26. Савельєва В. С., Єськов О. Л. Управління персоналом: Навчальний посібник / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 336 с.
27. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 274 с.
28. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 302 с.
29. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. – СПб.: ПраймЕВРОЗНАК, 2002. – 326 с.
30. Управління персоналом: Навчальний посібник / М. Д. Виноградський, С. В. Бєлаєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 504 с.
31. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2011. – 488 с.
32. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 412 с.
33. Шаповаленко И. В. Возрастная психология: [учеб. для вузов] / И. В. Шаповаленко. – М.: Гардарики, 2019. – 254 с.
34. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту: Наук.-практ. посібник / Г. В. Щокін. – К.: МАУПІ, 2014. – 400 с.

Допоміжні:

1. Адлер А. Ошибочный стиль жизни: история болезни / А. Адлер // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2008. – С. 196–201. 2. Адлер А. Стиль жизни / А. Адлер // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2008. – С. 189–195.

3. Акимова М. К. Интеллектуальные тесты / М. К. Акимова // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2008. – С. 112–117.
4. Ананьев Б. Г. Структура характера / Б. Г. Ананьев // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 294–299.
5. Ананьев Б. Г. Человек как предмет познания / Б. Г. Ананьев. – СПб., 2011. – 287 с.
6. Асмолов А. Г. Культурно-историческая психология и конструирование миров / А. Г. Асмолов. – М., Воронеж, 2011. – 117 с.
7. Асмолов А. Г. Личность как предмет психологического исследования / А. Г. Асмолов. – М., 2012. – 125 с.
8. Баклицький І. О. Психологія праці: підручник / І.О. Баклицький. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 655 с.
9. Бриггс-Майерс И., Мак-Колли М. Х., Хэммер А. Л. Типология МАЙЕРСБРИГГС / И. Бриггс-Майерс, М. Х. Мак-Колли, А. Л. Хэммер // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2008. – С. 697–716.
10. Бурменская Г. В. Типологический анализ онтогенеза индивидуальных различий / Г. В. Бурменская // Вопросы психологии. – № 2. – 2002. – С. 5–14.
11. Веснин В. Р. Менеджмент персонала / В. Р. Веснин. – М.: «Элит-2000», 2013. – 304 с.
12. Волков П. Разнообразие человеческих миров / П. Волков. – М., 2012. – 304 с.
13. Выготский Л. С. К вопросу о динамике детского характера // Психология индивидуальных различий. Тексты / Л. С. Выготский / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2008. – С. 179–188.
14. Гаваші С. Й., Лалакулич М. М. Креативність як умова самореалізації фахівця [Електронний ресурс] / С. Й. Гаваші, М. М. Лалакулич. – Режим доступу: <http://problemps.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/58/2017/05/21-7.pdf>
15. Ганнушкин П. Б. Клиника психопатий: их статика, динамика, систематика. Некоторые общие соображения и данные // Психология индивидуальных различий. Тексты / П. Б. Ганнушкин / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2008. – С. 455–493.
16. Гиппенрейтер Ю. Б. Темперамент, характер, личность: проблемы и решения / Ю. Б. Гиппенрейтер // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 331–352.
17. Данилюк І. В. Психологія вчинку у працях В. А. Роменця / І. В. Данилюк // Творча спадщина В. А. Роменця: сучасний погляд / Матеріали круглого столу (м. Київ, 18 травня 2011 р.). – Ніжин, 2011. – С. 7–8.
18. Евтихов О. В. Психология управления персоналом: теория и практика / О. В. Евтихов. – СПб.: Речь, 2010. – 319 с.

19. Ермолаева М. В. Психология зрелого и позднего возрастов в вопросах и ответах / М. В. Ермолаева. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2014. – 280 с.
20. Ильин Е. П. Дифференциальная психофизиология / Е. П. Ильин. – СПб., 2012. – 615 с.
21. Ильин Е. П. Психология взрослости / Е. П. Ильин. – СПб.: Питер, 2015. – 544 с.
22. Климов Е. А. Индивидуальный стиль деятельности // Психология индивидуальных различий. Тексты / Е. А. Климов / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 265–267.
23. Ковалев А. Г., Мясищев В. Н. Темперамент и характер // Психология индивидуальных различий. Тексты / А. Г. Ковалев, В. Н. Мясищев / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2008. – С. 323–326.
24. Колпаков В. М. Маркетинг персоналу: Навч. посіб. для студ. серед. і вищ. навч. закл. / В. М. Колпаков. – К.: МАУП, 2012. – 408 с.
25. Кон И. С. Психология половых различий / И. С. Кон // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 210–214.
26. Лазурский А. Ф. Классификация личностей / А. Ф. Лазурский // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 629–644.
27. Лазурский А. Ф. Очерк науки о характерах / А. Ф. Лазурский // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 268–285.
28. Левитов Н. Д. Проблема характера в современной психологии / Н. Д. Левитов // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 327–330.
29. Левонтин Р. Умственные способности / Р. Левонтин // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 80–96.
30. Лейтес Н. С. Об умственной одаренности / Н. С. Лейтес. – М., 1960. – 312 с.
31. Лейтес Н. С. Одаренные дети / Н. С. Лейтес // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 105–111.
32. Леонгард К. Акцентуированные личности / К. Леонгард. – Ростов / н / Д., 2010. – 228 с.
33. Личко А. Е. Определение понятий “психопатии” и “акцентуации характера” / А. Е. Личко // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 556–558.

34. Личко А. Е. Типы конституциональных психопатий и акцентуации характера в подростковом возрасте / А. Е. Личко // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2008. – С. 559–628.
35. Мерлин В. С. Индивидуальный стиль деятельности и его системообразующая функция / В. С. Мерлин // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 255–264.
36. Мид М. Чамбули: пол и темперамент / М. Мид // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 202–209.
37. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / М. І. Мурашко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2008. – 435 с.
38. Никольская И. М., Грановская Р. М. Психологическая защита у детей / И. М. Никольская, Р. М. Грановская. – СПб., 2012. – 216 с.
39. Ольшанский Д. В. Психология масс / Д. В. Ольшанский. – СПб., 2014. – 224 с.
40. Осовська Г. В., Крушельницька О. В. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2013. – 224 с.
41. Практикум по гендерной психологии / Под ред. Клециной Е. И. – М., 2013. – 318 с.
42. Психология человека от рождения до смерти: полный курс психологии развития: [учебное пособие] / Под ред. А. А. Реана. – СПб.: Прайм-Еврознак; М.: ОлмаПресс, 2011. – 416 с.
43. Рубинштейн С. Л. Проблема способностей и вопросы психологической теории / С. Л. Рубинштейн // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 47–54.
44. Рубинштейн С. Л. Способности / С. Л. Рубинштейн // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 31–46.
45. Рубинштейн С. Л. Темперамент и характер / С. Л. Рубинштейн // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 300–322.
46. Самосознание и защитные механизмы личности. Хрестоматия. – Самара, 2012. – 627 с.
47. Современная психология / Под ред. В. Н. Дружинина. – М., 2012. – 415 с.
48. Теплов Б. М. Способности и одаренность / Б. М. Теплов // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 55–63.
49. Голочек В. А. Стили профессиональной деятельности / В. А. Голочек. – М., 2012. – 218 с.
50. Феофраст Характеры / Феофраст // Психология индивидуальных

- различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 355–370.
51. Фрейд З. Психоанализ и учение о характерах / З. Фрейд // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2008. – С. 435–454.
 52. Фромм Э. Характер / Э. Фромм // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2008. – С. 645–679.
 53. Холодная М. А. Когнитивные стили: о природе индивидуального ума / М. А. Холодная. – СПб., 2004. – 287 с.
 54. Храмов В. О., Бовтрук А. П. Основи управління персоналом: Навч.-метод. посібник / В. О. Храмов, А. П. Бовтрук. – К.: МАУП, 2011. – 112 с.
 55. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб., 2017. – 612 с.
 56. Шадриков В. Д. Психология способностей / В. Д. Шадриков // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 64–79.
 57. Эстес К. П. Бегущая с волками. Женский архетип в мифах и сказаниях / К. П. Эстес. – М., 2011. – 228 с.
 58. Юнг К. Г. Феномен одаренности / К. Г. Юнг // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. – М., 2014. – С. 97–104.

Інформаційні ресурси

1. <http://nbuv.gov.ua/node/3263> – Національна парламентська бібліотека України 2.
- <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. Вернадського
3. <http://www.pidruchniki.ws> – Українські підручники для ВНЗ та ін.
4. <https://lib.npu.edu.ua/> – Наукова бібліотека НПУ імені М.П.Драгоманова

VII. Доповнення та зміни, внесені до робочої програми в 20___/20___ н.р.